

REPUBLIKA SRPSKA
Agencija za osiguranje Republike Srpske
Banja Luka
Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
tel/faks: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

IZVJEŠTAJ
o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj
za period od 01.01.2020. do 30.06.2020. godine

Broj: UO – 15/20

Datum: 14.09.2020. godine

Banja Luka, septembar 2020. godine

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ.....	4
1. STRUKTURA SEKTORA	5
2. OSIGURANJE	6
2.1. Tržište osiguranja	6
2.1.1. Učesnici na tržištu osiguranja	6
2.1.1.1. Društva za osiguranje	6
2.1.1.2. Zastupnici i brokera u osiguranju.....	7
2.1.1.3. Zaštitni fond Republike Srpske.....	8
2.1.1.4. Ovlašćeni aktuari	9
2.1.2. Obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske.....	9
2.1.3. Tržišna struktura i koncentracija	9
2.1.4. Obračunata premija po društvima za osiguranje	11
2.1.4.1. Obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj ...	11
2.1.4.2. Obračunata premija filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH	15
2.1.5. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju	15
2.1.5.1. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.....	15
2.1.5.2. Premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju	17
2.2. Bilansna struktura	18
2.2.1. Bilans stanja.....	18
2.2.2. Bilans uspjeha	22
2.3. Finansijski i tehnički pokazatelji	25
2.3.1. Obračun i pokrivenost tehničkih rezervi propisanim oblicima aktive	25
2.3.1.1. Ukupno obračunate tehničke rezerve	25
2.3.1.2. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja	26
2.3.1.3. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja	28
2.3.2. Pokazatelji o isplaćenim odštetama i drugim naknadama iz osiguranje	30
2.3.3. Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio	31
2.3.4. Pokazatelji rentabilnost imovine i rentabilnosti vlastitih sredstava.....	32
2.3.5. Ostali pokazatelji poslovanja	32
3. DOBROVOLJNO PENZIJSKO OSIGURANJE	33
3.1.1. Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom.....	33
3.1.2. Dobrovoljni penzijski fond	35

Tabele

Tabela 1: Društva za osiguranje iz Republike Srpske	6
Tabela 2: Vlasnička struktura u društvima za osiguranje iz RS	7
Tabela 3: Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društvima za osiguranje	7
Tabela 4: Zahtjevi za naknadu štete trećim oštećenim licima prema Zaštitnom fondu.....	8
Tabela 5: Premija osiguranja obračunata na tržištu Republike Srpske.....	9
Tabela 6: Obračunata premija na tržištu osiguranja u RS, prema vrstama osiguranja	9
Tabela 7: Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala iz FBiH na tržištu Republike Srpske	10
Tabela 8: Učešće društava iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prema peer grupama.....	10

Tabela 9: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS	11
Tabela 10: Obračunata premija društava za osiguranje iz RS u FBiH	12
Tabela 11: Ukupno obračunata premija prema vrstama osiguranja	13
Tabela 12: Obračunata premija po filijalama društava iz FBiH.....	15
Tabela 13: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske	16
Tabela 14: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske, po vrstama osiguranja.....	16
Tabela 15: Premija društava za osiguranje obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja.....	17
Tabela 16: Aktiva- ukupno za sva društva za osiguranje iz RS	18
Tabela 17: Pasiva - ukupno za sva društva za osiguranje	21
Tabela 18: Bilans uspjeha - ukupno za sva društva za osiguranje iz RS	23
Tabela 19: Iznos isplaćenih obaveza iz osiguranja po vrstama osiguranja	30
Tabela 20:Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja	30
Tabela 21: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja u vrsti: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila na dan 30.06.2020. godine.....	31
Tabela 22: Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio neživotnih osiguranja.....	31
Tabela 23: Pokazatelji rentabilnosti.....	32
Tabela 24: Ostali pokazatelji poslovanja društava za osiguranje	32
Tabela 25: Bilans stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom.....	33
Tabela 26: Bilans uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom.....	34
Tabela 27: Bilans stanja dobrovoljnog penzijskog fonda.....	35
Tabela 28: Bilans uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda	37

Grafikoni

Grafikon 1: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS	12
Grafikon 2: Obračunata premija životnih i neživotnih osiguranja	14
Grafikon 3: Obračunata premija prema vrstama osiguranja	14
Grafikon 4: Struktura poslovne aktive društava za osiguranje iz RS.....	19
Grafikon 5: Struktura poslovne pasive društava za osiguranje	21
Grafikon 6: Ukupno obračunate tehničke rezerve svih društava za osiguranje iz RS.....	25
Grafikon 7: Ukupno obračunate tehničke rezerve društava za neživotna osiguranje.....	26
Grafikon 8: Pregled obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS	27
Grafikon 9: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.....	27
Grafikon 10: Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja	28
Grafikon 11: Pregled obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS.....	29
Grafikon 12: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja.....	29

UVODNA RIJEČ

Izveštaj o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj, za period 01.01. do 30.06.2020. godine, sadrži informacije o stanju u osiguranju i dobrovoljnom penzijskom osiguranju, a pripremljen je na osnovu finansijskih, aktuarskih i drugih izvještaja, koje učesnici na tržištu osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u skladu sa propisima, dostavljaju Agenciji za osiguranje Republike Srpske.

U registrima Agencije, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, bilo je upisano 14 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i 10 filijala društava za osiguranje čije je sjedište u FBiH. Tržišna struktura i pokazatelji koncentracije ukazuju da na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj postoji prilično jaka konkurencija.

Premija obračunata na tržištu osiguranja Republike Srpske, u prvom polugodištu 2020. godine, iznosila je 115,6 miliona KM i bila je veća za 0,7%, u odnosu na isti period prethodne godine. Premija neživotnih osiguranja je manja za 0,7%, dok je premija životnih osiguranja porasla za 7,4%. Iako je nastavljen trend rasta premije životnih osiguranja, ova premija još uvijek nije dostigla nivo uporedivih tržišta osiguranja zemalja regiona. Premija osiguranja od autoodgovornosti i dalje dominira u strukturi premije obračunate na tržištu osiguranja Republike Srpske. Putem zastupnika i brokera u osiguranju, obračunato je 30,9 miliona KM premije, ili 26,7% ukupno obračunate premije na tržištu Republike Srpske.

U vezi poslovanja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, a koje uključuje i poslovanje u FBiH, treba istaći da je ukupno obračunata premija iznosila 110,9 milion KM, odnosno da je bila za 2,0% manja, u odnosu na prvo polugodište 2019. godine. Najveće učešće u ukupno obračunatoj premiji je imala premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, koje je iznosilo 63,4%. Ukupna bilansna suma je povećana za 5,5%, a ukupno obračunate tehničke rezerve za 5,5%. U strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, najznačajnije učešće imale su hartije od vrijednosti, oročeni depoziti i nekretnine sa ukupnim učešćem od 79,6%. Ulaganja u hartije od vrijednosti učestvuju sa 90,9% u strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja, u okviru kojih dominantno učešće imaju obveznice Republike Srpske. Ukupan neto rezultat perioda bio je dobitak u iznosu od 23 miliona KM, koji je rezultirao stopom povrata na kapital od 14,7%. Koeficijent opšte likvidnosti bio je znatno veći od 1, što odražava sposobnost izmirenja obaveza u rokovima dospijeca.

Ukupno isplaćeni odštetni zahtjevi i naknade u neživotnim osiguranjima društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj iznosile su 33,3 miliona KM, što je više za 5,5%, u odnosu na isti period prethodne godine. Isplaćene naknade korisnicima životnog osiguranja povećane su, shodno sazrijevanju portfelja, za 29,7%, i iznosile su 4,3 miliona KM.

Djelatnost dobrovoljnog penzijskog osiguranja, obavljalo je jedno društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom. U izvještajnom periodu je značajnije povećan broj ukupno aktivnih članova dobrovoljnog penzijskog fonda (8,9 puta), a povećanje proizilazi iz pristupanja ovom fondu putem penzijskih planova javnih preduzeća i institucija. Prosječna starost članova dobrovoljnog penzijskog fonda je bila, kao i u prethodnom izvještajnom periodu, oko 46 godina. Neto vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda je iznosila 4,4 miliona KM. Svi iskazani pokazatelji poslovanja bili su u skladu sa nivoom poslovne aktivnosti.

Direktor
Slaven Dujaković

1. STRUKTURA SEKTORA

U ovom izvještaju, sektor osiguranja obuhvata djelatnost osiguranja (u daljem tekstu: osiguranje) i djelatnost organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima (u daljem tekstu: dobrovoljno penzijsko osiguranje).

Prema Zakonu o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 i 58/19) djelatnost osiguranja je djelatnost zaključivanja i izvršavanja ugovora o osiguranju i reosiguranju, te djelatnost posrednika i zastupnika u osiguranju. Pored toga, ovim zakonom je regulisano osnivanje, poslovanje, nadzor i prestanak rada društava za osiguranje i filijala društava za osiguranje iz FBiH, te je osnovana Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija). Društva za osiguranje mogu obavljati osiguranje, kao isključivu djelatnost. Takođe, zakonski okvir osiguranja čine i:

- Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17), kojim su uređena pravila za obavljanje zastupanja i posredovanja u osiguranju i reosiguranju, uslovi za izdavanje i prestanak važenja ovlašćenja i dozvola u ovom segmentu, te nadzor nad obavljanjem zastupanja i posredovanja u osiguranju i reosiguranju i
- Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15 i 78/20), kojim su propisane vrste obaveznih osiguranja u saobraćaju, te pravila njihovog obavljanja.

Prema Zakonu o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09 i 107/19), društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima obavljaju djelatnost organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i drugim penzijskim fondovima osnovanim u skladu sa posebnim zakonima. Takođe, ovim zakonom je regulisano organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, osnivanje, djelatnost i poslovanje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, poslovi i obaveze kastodi banke, nadležnost Agencije u regulisanju i vršenju nadzora nad društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, organizovanje penzijskih planova i druga pitanja od značaja za funkcionisanje dobrovoljnih penzijskih fondova.

Obavljanje osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja regulisano je i podzakonskim aktima koje donosi Agencija.

Zakoni i podzakonski akti kojim je uređen sektor osiguranja, dostupni su i na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba).

2. OSIGURANJE

2.1. Tržište osiguranja

2.1.1. Učesnici na tržištu osiguranja

Učesnici na tržištu osiguranja, pod nadzorom Agencije, su: društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, zastupnici i brokери u osiguranju, te Zaštitni fond Republike Srpske i ovlašćeni aktuari.

2.1.1.1. Društva za osiguranje

Na tržištu osiguranja Republike Srpske, u prvoj polovini 2020. godine, poslovalo je 14 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, koja su prema djelatnosti osiguranja, sjedištu i stanju većinskog vlasništva, na dan 30.06.2020. godine, predstavljena u narednoj tabeli.

Tabela 1: Društva za osiguranje iz Republike Srpske

R.B.	Naziv društva za osiguranje	Sjedište	Većinsko vlasništvo
NEŽIVOTNA OSIGURANJA			
1.	D.D. Brčko gas osiguranje	Brčko	domaće
2.	Drina osiguranje a.d.	Milići	domaće
3.	Dunav osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
4.	Euros osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
5.	Krajina osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
6.	Mikrofin osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
7.	Nešković osiguranje a.d.	Bijeljina	domaće
8.	Osiguranje Aura a.d.	Banja Luka	domaće
9.	Osiguranje Garant d.d.	Brčko	domaće
10.	Premium osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
11.	SAS-SuperP OSIGURANJE a.d.	Bijeljina	domaće
12.	Triglav osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
ŽIVOTNA I NEŽIVOTNA OSIGURANJA (KOMPOZITNA DRUŠTVA)			
13.	Grawe osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
14.	Wiener osiguranje a.d.	Banja Luka	strano

Izvor: Centralni registar HOV

Od 14 društava za osiguranje, koja imaju sjedište u Republici Srpskoj, 12 je registrovano za obavljanje djelatnosti neživotnih osiguranja, a 2 društva za osiguranje za obavljanje djelatnosti neživotnih i životnih osiguranja (kompozitna društva za osiguranje), pri čemu je 9 društava za osiguranje poslovalo putem filijale u FBiH.

U izvještajnom periodu je izvršen prenos cjelokupnog portfelja životnog osiguranja Dunav osiguranja a.d. Banja Luka na Grawe osiguranje a.d Banja Luka, uz saglasnost Agencije, te je nakon odluke Dunav osiguranja a.d. Banja Luka o prestanku obavljanja djelatnosti osiguranja u vrstama životnog osiguranja, Agencija donijela odluku o prestanku dozvole za rad u životnom osiguranju.

U prvoj polovini 2020. godine, na tržištu osiguranja Republike Srpske, poslovalo je i 10 filijala društava za osiguranje iz FBiH.

Struktura vlasništva

Prema strukturi vlasništva, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, 9 društava za osiguranje je bilo u većinskom domaćem vlasništvu, dok je 5 društava za osiguranje bilo u većinskom stranom vlasništvu.

Tabela 2: Vlasnička struktura u društvima za osiguranje iz RS

R.B.	Vlasništvo	Broj društava za osiguranje	Učešće u ukupnom kapitalu	Učešće u ukupnoj aktivi	Učešće u bruto fakturisanjoj premiji
1.	Većinsko domaće vlasništvo	9	56,5%	38,9%	54,6%
2.	Većinsko strano vlasništvo	5	43,5%	61,1%	45,4%
	UKUPNO	14	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i Centralni registar HOV

Društva sa većinskim stranim kapitalom su učestvovala u ukupnom kapitalu sa 43,5%. Na društva za osiguranje sa većinskim stranim kapitalom odnosi se 61,1% ukupne aktive i 45,4% obračunate premije.

Prema Izveštaju Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka - knjizi akcionara, državni kapital je evidentiran u Osiguranju Aura a.d. Banja Luka sa učešćem 38% (prioritetne akcije) i u Krajina osiguranju a.d. Banja Luka sa učešćem 34,9%.

Ljudski resursi

Na dan 30.06.2020. godine, u društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj bilo je zaposleno 1.550 radnika. Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj predstavljeni su u narednoj tabeli.

Tabela 3: Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društvima za osiguranje

KVALIFIKACIJA	Stanje na dan 30.06.2018.		Stanje na dan 30.06.2019.		Stanje na dan 30.06.2020.		INDEKS 2020/19
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	
NK	8	0,6	9	0,6	7	0,4	77,8
PK	1	0,1	1	0,1	1	0,1	100,0
NS	0	0,0	0	0,0	0	0,0	
KV	64	4,5	64	4,1	49	3,2	76,6
SSS	727	50,9	790	50,7	804	51,9	101,8
VKV	8	0,6	28	1,8	4	0,3	14,3
VŠS	77	5,4	78	5,0	83	5,3	106,4
VSS	516	36,2	557	35,8	574	37,0	103,1
MR	24	1,7	28	1,8	26	1,7	92,9
DR	2	0,1	2	0,1	2	0,1	100,0
U K U P N O	1.427	100,0	1.557	100,0	1.550	100,0	99,6

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Pored toga, u filijalama društava za osiguranje iz FBiH, na dan 30.06.2020. godine, bilo je zaposleno 286 lica, a u Zaštitnom fondu Republike Srpske 7 lica, što zajedno sa zaposlenima u društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj čini 1.843 zaposlena lica. Na tržištu osiguranja Republike Srpske rade i zastupnici i brokери u osiguranju (fizička lica), te ovlašćeni aktuari, a što je navedeno u nastavku ovog poglavlja.

2.1.1.2. Zastupnici i brokeri u osiguranju

Zaključno sa 30.06.2020. godine, u Registar zastupnika i brokera u osiguranju kod Agencije bilo je upisano:

- 395 zastupnika u osiguranju – fizička lica, od čega ih je 32 registrovalo preduzetničke radnje,

- 19 društava za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj (uključujući Pošte Srpske, mikrokreditna društva i banke) i 4 filijale društava za zastupanje iz FBiH,
- 24 brokera u osiguranju – fizička lica,
- 5 brokerskih društava sa sjedištem u Republici Srpskoj i 2 filijale brokerskih društava iz FBiH.

Na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba) dostupan je aktuelni izvod iz registara zastupnika i brokera u osiguranju.

U izvještajnom periodu, Agencija je organizovala edukaciju i održala ispitni rok za polaganje stručnog ispita za provjeru stručnog znanja, potrebnog za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupnika i brokera u osiguranju. Stručni ispit je položilo 117 kandidata.

2.1.1.3. Zaštitni fond Republike Srpske

Zaštitni fond Republike Srpske (u daljem tekstu: Zaštitni fond) osnovan je Zakonom o obaveznom osiguranju za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 102/09), kao posebno pravno lice. Nadležnost Zaštitnog fonda propisana je Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15 i 78/20). Zaštitni fond je obavezan da izvršava obavezu naknade štete nastale na teritoriji Republike Srpske trećem oštećenom licu, ako ih prouzrokuje nepoznato vozilo (štete na licima) ili vozilo čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti (štete na licima i stvarima). Pored toga, Zaštitni fond je obavezan da izvršava i obavezu isplate naknade oštećenim licima u slučaju da nije zaključen ugovor o obaveznom osiguranju putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja, te šteta iz osnova autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu koje nisu mogle biti nadoknađene iz stečajne ili likvidacione mase društva za osiguranje. Sva društva za osiguranje koja u Republici Srpskoj obavljaju poslove osiguranja od autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja, osim putnika u vazdušnom saobraćaju, obavezno su članovi Zaštitnog fonda i plaćaju doprinos Zaštitnom fondu, srazmjerno obračunatoj premiji osiguranja od autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja u Republici Srpskoj.

Ukupno ostvareni prihodi Zaštitnog fonda, u prvoj polovini 2020. godini, su iznosili 1.592.480 KM i bili su veći za 2,8% (ili za 43.526 KM), u poređenju sa istim periodom prethodne godine, od čega se 88,5% odnosilo na poslovne prihode. Ukupni rashodi iznosili su 1.221.906 KM i bili su manji za 4,5% (ili za 58.026 KM), u odnosu na isti period prethodne godine, od čega se 70% odnosilo na poslovne rashode, dok se 30% odnosilo na ispravku potraživanja po osnovu regresa. Zaštitni fond je ostvario višak prihoda nad rashodima u iznosu od 370.574 KM.

U narednoj tabeli dat je pregled rješavanja i isplate zahtjeva za naknadu šteta na licima ili imovini iz nadležnosti Zaštitnog fonda.

Tabela 4: Zahtjevi za naknadu štete trećim oštećenim licima prema Zaštitnom fondu

R.B.	Odštetni zahtjevi	30.06.2019.	30.06.2020.	Indeks 2020/2019
1.	Prijavljeni zahtjevi u tekućem periodu i reaktivirani	183	171	93,4
2.	Broj prenesenih iz prethodnog perioda	149	136	91,3
3.	Ukupan broj zahtjeva (1+2)	332	307	92,5
4.	Broj odbijenih zahtjeva	37	44	118,9
5.	Broj obrađenih zahtjeva bez odbijenih	153	142	92,8
6.	Broj isplaćenih zahtjeva	153	142	92,8
7.	Iznos isplaćenih zahtjeva (KM)	682.265	522.993	76,7

Izvor: Izvještaj Zaštitnog fonda

2.1.1.4. Ovlašćeni aktuari

U skladu sa međunarodnim standardima za funkcionisanje sektora osiguranja od posebne važnosti je obezbjeđenje adekvatnog broja profesionalno osposobljenih aktuara. Na dan 30.06.2020. godine, u Registar ovlašćenih aktuara kod Agencije bilo je upisano 38 lica. Na internet stranici Agencije dostupan je aktuelni izvod iz registra ovlašćenih aktuara.

2.1.2. Obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske

U narednim tabelarnim pregledima, predstavljena je struktura ukupno obračunate premije na tržištu osiguranja Republike Srpske.

Tabela 5: Premija osiguranja obračunata na tržištu Republike Srpske

(u KM)

R.B.	Subjekti na tržištu Republike Srpske	Obračunata premija na tržištu Republike Srpske						Indeks 2020/19
		30.06.2018.		30.06.2019.		30.06.2020.		
		Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	
1.	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE IZ RS	85.615.385	76,7	88.394.733	77,0	87.385.874	75,6	98,9
1.1	Neživotna osiguranja	76.456.735	68,5	78.265.823	68,2	76.434.930	66,1	97,7
1.2	Životna osiguranja	9.158.650	8,2	10.128.910	8,8	10.950.944	9,5	108,1
2.	FILIJALE DRUŠTAVA IZ FBiH	26.059.528	23,3	26.443.562	23,0	28.220.873	24,4	106,7
2.1	Neživotna osiguranja	17.563.518	15,7	16.826.999	14,7	17.970.155	15,5	106,8
2.2	Životna osiguranja	8.496.010	7,6	9.616.563	8,4	10.250.718	8,9	106,6
UKUPNO		111.674.913	100,0	114.838.295	100,0	115.606.747	100,0	100,7

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Tabela 6: Obračunata premija na tržištu osiguranja u RS, prema vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	30.06.2018.		30.06.2019.		30.06.2020.		Indeks 2020/19
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	
Osiguranje nezgode	8.881.606	8,0	9.263.641	8,1	6.699.470	5,8	72,3
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	8.179.186	7,3	9.371.705	8,2	9.100.241	7,8	97,1
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	4.399.516	3,9	4.569.300	4,0	4.586.169	4,0	100,4
Osiguranje ostalih šteta na imovini	3.937.386	3,5	4.340.542	3,8	5.326.511	4,6	122,7
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	65.455.738	58,6	63.871.433	55,6	64.694.221	56,0	101,3
Ostalo	3.166.822	2,8	3.676.201	3,2	3.998.473	3,5	108,8
Ukupno neživotna osiguranja	94.020.253	84,2	95.092.822	82,8	94.405.085	81,7	99,3
Životno osiguranje	17.654.660	15,8	19.745.473	17,2	21.201.662	18,3	107,4
UKUPNO	111.674.913	100,0	114.838.295	100,0	115.606.747	100,0	100,7

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske, u periodu 01.01. do 30.06.2020. godine, iznosila je 115.606.747 KM i veća je, u odnosu na isti period prethodne godine, za 768.452 KM ili 0,7%. Od ukupno obračunate premije na tržištu osiguranja Republike Srpske, na premiju neživotnih osiguranja odnosilo se 94.405.085 KM ili 81,7%, dok je obračunata premija životnih osiguranja iznosila 21.201.662 KM ili 18,3%. Obračunata premija neživotnih osiguranja je smanjena za 0,7%, a premija životnih osiguranja porasla za 7,4%.

2.1.3. Tržišna struktura i koncentracija

Učešće društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prikazano je u narednoj tabeli.

Tabela 7: Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala iz FBiH na tržištu Republike Srpske

R.B.	Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske			
	Društvo za osiguranje iz RS / Filijale društava iz FBiH	30.06.2018.	30.06.2019.	30.06.2020.
1.	Atos osiguranje a.d.	7,9%	5,4%	-
2.	D.D. Brčko gas osiguranje	4,9%	5,0%	4,8%
3.	Grawe osiguranje a.d.	7,1%	7,9%	13,2%
4.	Drina osiguranje a.d.	9,8%	9,2%	8,8%
5.	Euros osiguranje a.d.	4,0%	3,5%	3,9%
6.	Wiener osiguranje a.d.	7,5%	7,8%	7,0%
7.	Dunav osiguranje a.d.	8,3%	8,0%	7,5%
8.	Krajina osiguranje a.d.	1,0%	1,7%	2,0%
9.	Mikrofin osiguranje a.d.	3,4%	3,3%	3,3%
10.	Nešković osiguranje a.d.	7,0%	6,9%	6,5%
11.	Osiguranje Aura a.d.	5,1%	5,9%	5,9%
12.	Osiguranje Garant a.d.	4,0%	4,4%	4,6%
13.	Premium osiguranje a.d.	-	1,5%	1,8%
14.	SAS-SuperP osiguranje a.d.	1,6%	1,6%	1,5%
15.	Triglav osiguranje a.d.	5,0%	4,8%	4,9%
16.	Asa osiguranje d.d.	2,6%	2,8%	3,3%
17.	Adriatic osiguranje d.d.	2,9%	2,7%	2,8%
18.	Camelija osiguranje d.d.	0,3%	0,2%	0,3%
19.	Croatia osiguranje d.d.	1,3%	1,2%	0,7%
20.	Grawe osiguranje d.d.	-	0,0%	-
21.	Euroherc osiguranje d.d.	3,4%	3,5%	3,4%
22.	SARAJEVO osiguranje d.d.	1,8%	1,2%	1,3%
23.	Vienna osiguranje d.d.	3,5%	3,7%	3,8%
24.	Osiguranje "VGT" d.d.	0,1%		-
25.	UNIQA osiguranje d.d.	5,8%	6,0%	5,8%
26.	Triglav osiguranje d.d.	0,5%	0,6%	1,5%
27.	Central osiguranje d.d.	1,1%	1,1%	1,5%
	UKUPNO	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

U sljedećem pregledu dat je stepen koncentracije tržišta osiguranja u Republici Srpskoj po peer grupama, iz kojeg se vidi da ni jedno društvo nije ostvarilo učešće u ukupno obračunatoj premiji veće od 15%.

Tabela 8: Učešće društava iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prema peer grupama

Učešće	Učešće društava iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prema peer grupama					
	30.06.2018.		30.06.2019.		30.06.2020.	
	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje i filijala društava iz FBiH	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje i filijala društava iz FBiH	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje i filijala društava iz FBiH
do 5%	36,4%	16	42,8%	18	45,3%	17
5-10%	63,6%	9	57,2%	8	41,5%	6
10-15%	0	0	0	0	13,2%	1
preko 15%	0	0	0	0	0	0

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Herfindahl Hirschman–ov indeks predstavlja, takođe, mjeru koncentracije tržišta i izračunava se kao zbir kvadrata pojedinačnog učešća svakog društva za osiguranje u odnosu na ostvarenu premiju. Ovaj indeks uzima u obzir relativnu veličinu i raspodjelu društava na tržištu, te ukoliko je tržište monopolističko postoji i veća tržišna koncentracija, i naravno manja konkurencija. Indeks se povećava ukoliko se smanjuje broj društava učesnika na tržištu, a u isto vrijeme razlika u veličini među njima je sve veća. Ukoliko bi postojalo samo jedno društvo koje se bavi osiguranjem, indeks bi iznosio 10.000 (učešće na tržištu 100%, odnosno indeks je $100 \cdot 100 = 10.000$). U suprotnom slučaju, ukoliko bi bilo mnogo društava sa srazmjerno niskim učešćem, oko 0%, indeks bi bio blizu 0, što bi ukazivalo da na tržištu postoji savršena konkurencija. Ako je Herfindahl Hirschman-ov indeks između 1.000 i 1.800 smatra se da na tržištu postoji umjerena koncentracija. Kako je Herfindahl Hirschman-ov indeks, u prvoj polovini 2020. godine, iznosio 622 poena, može se zaključiti da je na tržištu osiguranja Republike Srpske prisutna prilično jaka konkurencija.

2.1.4. Obračunata premija po društvima za osiguranje

2.1.4.1. Obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj

Ukupno obračunata premija, u periodu 01.01. do 30.06.2020. godine, društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, uključujući i premiju koju su ova društva za osiguranje ostvarila na tržištu osiguranja FBiH, iznosila je 110.856.202 KM (od čega 87.385.874 KM u Republici Srpskoj, a 23.470.328 u FBiH). U odnosu na isti period prethodne godine, obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj je bila manja za 2.233.288 KM ili 2,0%.

U narednoj tabeli prikazan je pregled ukupno obračunate premije po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 9: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS

(u KM)

R.B.	NAZIV DRUŠTVA U RS	Ukupno obračunata premija						INDEKS 2020/19
		30.06.2018.		30.06.2019.		30.06.2020.		
		Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	
NEŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	Atos osiguranje a.d.	11.293.497	10,5	8.296.822	7,3			
2.	D.D. Brčko-gas osiguranje	8.075.505	7,5	8.438.781	7,5	8.173.759	7,4	96,9
3.	Grawe osiguranje a.d.	4.240	0,0	3.379	0,0	4.869.186	4,4	144.098,8 ¹
4.	Drina osiguranje a.d.	12.552.571	11,7	12.058.470	10,7	11.677.358	10,5	96,8
5.	Dunav osiguranje a.d.	11.971.464	11,1	11.961.445	10,6	11.914.304	10,7	99,6
6.	Wiener osiguranje a.d.	14.394.683	13,4	14.447.543	12,8	14.038.900	12,7	97,2
7.	Krajina osiguranje a.d.	1.089.990	1,0	2.000.918	1,8	2.283.282	2,1	114,1
8.	Mikrofin osiguranje a.d.	5.214.856	4,9	5.584.029	4,9	5.636.003	5,1	100,9
9.	Nešković osiguranje a.d.	7.857.536	7,3	7.953.411	7,0	7.476.016	6,7	94,0
10.	Osiguranje Aura a.d.	8.405.139	7,8	11.088.269	9,8	11.019.155	9,9	99,4
11.	Triglav osiguranje a.d.	5.625.976	5,2	5.541.737	4,9	5.701.203	5,1	102,9
12.	Osiguranje Garant d.d.	4.494.184	4,2	5.068.502	4,5	5.333.246	4,8	105,2
13.	Euros osiguranje a.d.	4.421.647	4,1	4.551.106	4,0	5.524.665	5,0	121,4
14.	SAS-SuperP osiguranje a.d.	1.778.939	1,7	1.858.403	1,6	1.680.340	1,5	90,4
15.	Premium osiguranje a.d.			3.457.671	3,1	4.013.443	3,6	116,1
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		97.180.228	90,5	102.310.488	90,5	99.340.860	89,6	97,1
ŽIVOTNA OSIGURANJA								

¹ Iskazano povećanje premije Grawe osiguranje a.d. Banja Luka, proizilazi iz okolnosti da je ovo društvo početkom 2020. godine izvršilo pripajanje Atos osiguranja a.d. Bijeljina, te je u izvještajnom periodu uz osiguranja nezgode obavljalo poslove osiguranja i u drugim vrstama neživotnih osiguranja.

R.B.	NAZIV DRUŠTVA U RS	Ukupno obračunata premija						INDEKS 2020/19
		30.06.2018.		30.06.2019.		30.06.2020.		
		Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	
1.	Grawe osiguranje a.d.	7.907.010	7,4	9.059.851	8,0	10.335.444	9,3	114,1
2.	Dunav osiguranje a.d.	352.616	0,3	339.667	0,3			
3.	Wiener osiguranje a.d.	1.982.164	1,8	1.379.484	1,2	1.179.898	1,1	85,5 ²
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		10.241.789	9,5	10.779.002	9,5	11.515.342	10,4	106,8
UKUPNO		107.422.017	100,0	113.089.490	100,0	110.856.202	100,0	98,0

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Grafikon 1: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

U narednoj tabeli dat je pregled obračunate premije društava za osiguranje sa sjedištem Republici Srpskoj ostvarene u FBiH.

Tabela 10: Obračunata premija društava za osiguranje iz RS u FBiH

(u KM)

R.B.	NAZIV DRUŠTVA	Obračunata premija						INDEKS 2020/19
		30.06.2018.		30.06.2019.		30.06.2020.		
		Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	
NEŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	Atos osiguranje a.d.	2.461.946	11,3	2.126.555	8,6			
2.	D.D. Brčko-gas osiguranje	2.611.077	12,0	2.749.394	11,1	2.612.921	11,1	95,0
3.	Drina osiguranje a.d.	1.645.961	7,5	1.522.441	6,2	1.473.581	6,3	96,8
4.	Dunav osiguranje a.d.	3.040.895	13,9	3.124.683	12,7	3.284.039	14,0	105,1
5.	Wiener osiguranje a.d.	6.893.321	31,6	6.181.311	25,0	6.584.932	28,1	106,5
6.	Mikrofin osiguranje a.d.	1.378.301	6,3	1.806.284	7,3	1.830.520	7,8	101,3

² Premija je smanjena zbog okolnosti koje su vezi sa prestancima trajanja ugovora o životnom osiguranju, te odlukom Wiener osiguranja a.d. Banja Luka iz 2018. godine da prestane zaključivati nove ugovore o životnom osiguranju.

R.B.	NAZIV DRUŠTVA	Obračunata premija						INDEKS 2020/19
		30.06.2018.		30.06.2019.		30.06.2020.		
		Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	
7.	Osiguranje Aura a.d.	2.691.991	12,3	4.279.394	17,3	4.157.439	17,7	97,2
8.	Euros osiguranje a.d.			491.396	2,0	1.007.520	4,3	205,0
9.	Premium osiguranje a.d.			1.763.207	7,1	1.900.152	8,1	107,8
10.	Osiguranje Garant d.d.					54.826	0,2	
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		20.723.493	95,0	24.044.665	97,4	22.905.930	97,6	95,3
ŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	Wiener osiguranje a.d.	1.083.140	5,0	650.092	2,6	564.398	2,4	86,8
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		1.083.140	5,0	650.092	2,6	564.398	2,4	86,8
UKUPNO		21.806.632	100,0	24.694.757	100,0	23.470.328	100,0	95,0

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U prvoj polovini 2020. godine, devet društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obavljalo je poslove osiguranja putem filijale u FBiH. Ova društva za osiguranje obračunala su premiju u iznosu od 23.470.328 KM, koja je učestvovala u ukupnoj premiji društava sa sjedištem u Republici Srpskoj sa 21,2%. U strukturi premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, koja je ostvarena u FBiH, dominirala je premija neživotnih osiguranja sa 97,6%. Ukupna premija koju su društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala na ovom tržištu je smanjena za 5,0%, u odnosu na isti period prethodne godine.

Struktura portfelja

U sljedećoj tabeli je predstavljena struktura ukupno obračunate premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, prema vrstama osiguranja, s tim da se navedeno pod „ostalo“ odnosi na 13 vrsta neživotnih osiguranja, koje u ukupnoj premiji pojedinačno učestvuju oko jednog procenta.

Tabela 11: Ukupno obračunata premija prema vrstama osiguranja

(u KM)

Vrsta osiguranja	Obračunata premija						Indeks 2020/19
	30.06.2018.		30.06.2019.		30.06.2020.		
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	
Osiguranje nezgode	8.074.817	7,5	8.802.981	7,8	6.589.422	5,9	74,9
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	6.375.706	5,9	7.480.009	6,6	7.038.880	6,3	94,1
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	3.987.693	3,7	4.321.929	3,8	4.224.659	3,8	97,7
Osiguranje ostalih šteta na imovini	5.898.896	5,5	5.946.512	5,3	7.045.997	6,4	118,5
Osiguranje od odgovornosti za m/v	69.394.912	64,6	71.745.729	63,4	70.303.393	63,4	98,0
Ostalo	3.448.204	3,2	4.013.328	3,5	4.138.509	3,7	103,1
Ukupno neživotna osiguranja	97.180.228	90,5	102.310.488	90,5	99.340.860	89,6	97,1
Životno osiguranje	10.241.789	9,5	10.779.002	9,5	11.515.342	10,4	106,8
UKUPNO	107.422.017	100,0	113.089.490	100,0	110.856.202	100,0	98,0

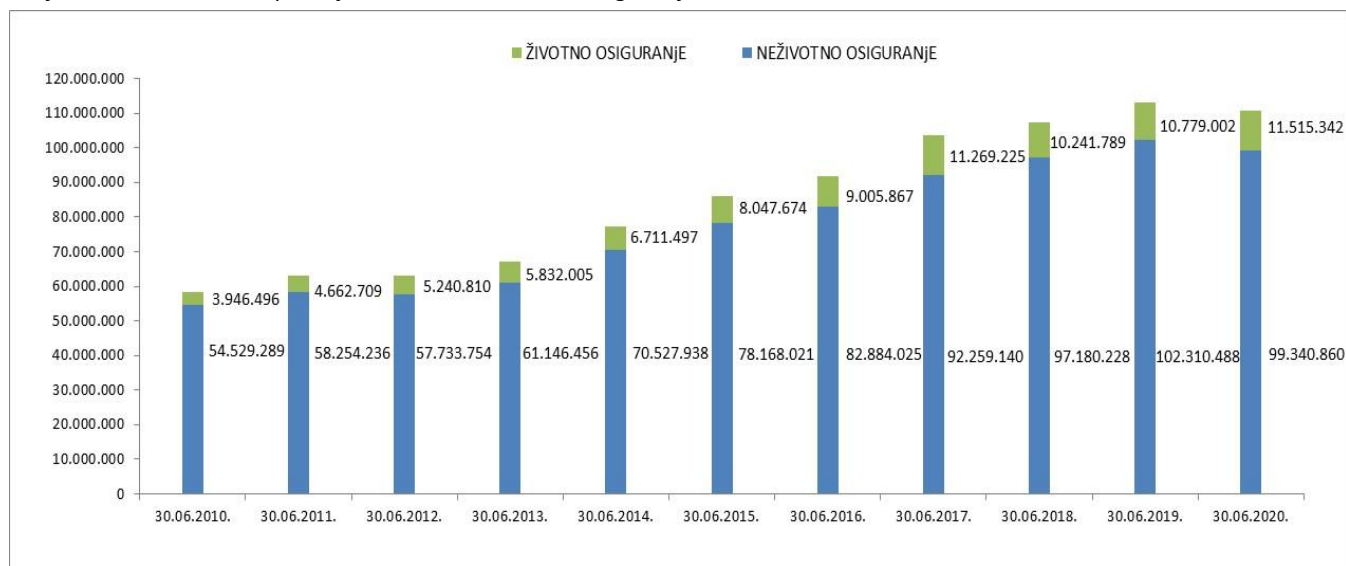
Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Od ukupno obračunate premije, na premiju neživotnih osiguranja odnosilo se 99.340.860 KM ili 89,6%, dok je premija životnih osiguranja iznosila 11.515.342 KM ili 10,4%. U odnosu na isti period prethodne godine, obračunata premija neživotnih osiguranja je smanjena za 2,9%, a premija životnih osiguranja se povećala za

6,8%. U ukupno obračunatoj premiji osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, najznačajnije učešće je imala premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti sa 99,5%. Učešće premije obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, u ukupno obračunatoj premiji osiguranja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, bilo je 63,1%, odnosno u ukupno obračunatoj premiji neživotnih osiguranja 70,4%.

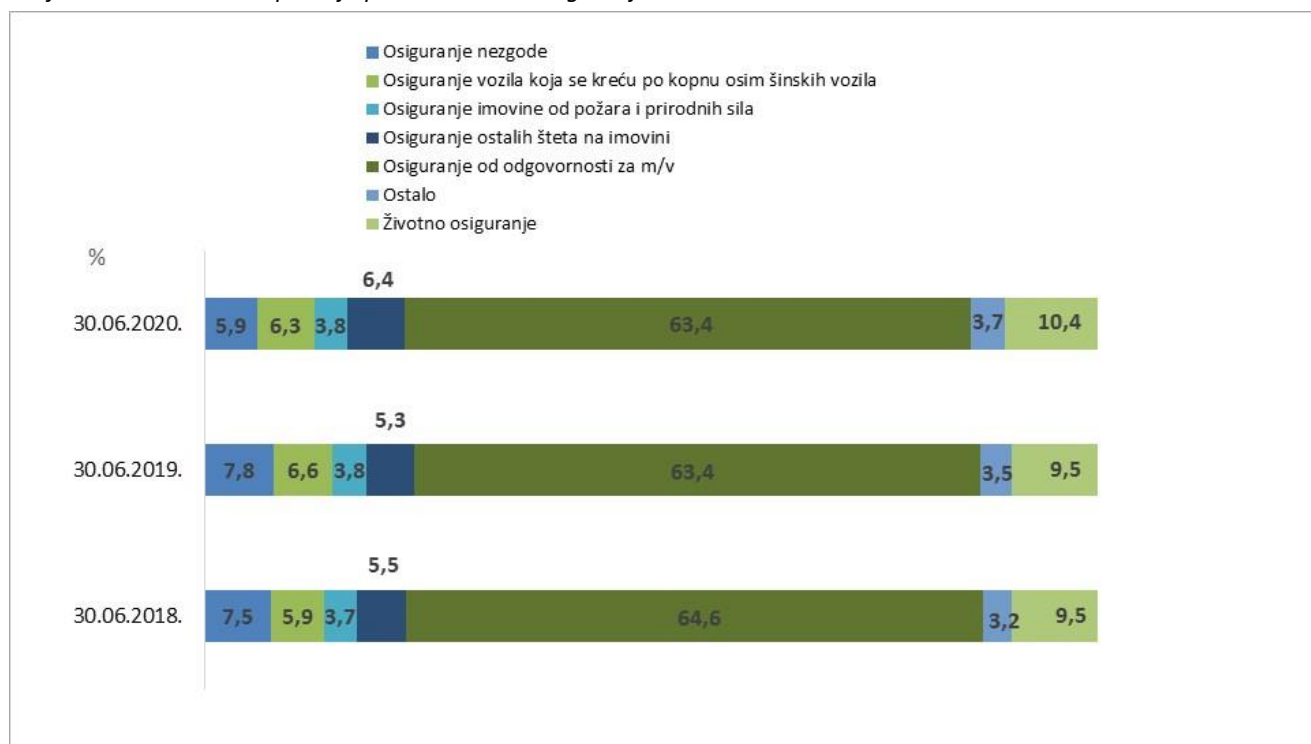
U nastavku se daju grafičke ilustracije strukture ukupno obračunate premije društava za osiguranja sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 2: Obračunata premija životnih i neživotnih osiguranja

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Grafikon 3: Obračunata premija prema vrstama osiguranja

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

2.1.4.2. Obračunata premija filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH

U ukupno obračunatoj premiji, na tržištu osiguranja Republike Srpske, filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH učestvovala su sa 24,4%, odnosno u iznosu od 28.220.873 KM.

U narednoj tabeli se daje pregled obračunate premije filijala društava sa sjedištem u FBiH, na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.

Tabela 12: Obračunata premija po filijalama društava iz FBiH

(u KM)

R.B.	FILIJALE DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE IZ FBiH	Obračunata premija						Indeks 2020/19
		30.06.2018.		30.06.2019.		30.06.2020.		
		Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	
NEŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	Asa osiguranje d.d.	2.910.505	11,2	3.192.429	12,1	3.828.246	13,6	119,9
2.	Adriatic osiguranje d.d.	3.228.394	12,4	3.039.676	11,5	3.138.223	11,1	103,2
3.	Camelija osiguranje d.d.	384.140	1,5	271.963	1,0	342.286	1,2	125,9
4.	Croatia osiguranje d.d.	1.365.135	5,2	1.272.183	4,8	756.455	2,7	59,5
5.	Euroherc osiguranje d.d.	3.823.591	14,7	4.011.785	15,2	3.956.582	14,0	98,6
6.	Vienna osiguranje d.d.	100.687	0,4	77.371	0,3	60.742	0,2	78,5
7.	Sarajevo osiguranje d.d.	1.978.926	7,6	1.320.766	5,0	1.549.311	5,5	117,3
8.	Uniq osiguranje d.d.	2.452.062	9,4	2.371.787	9,0	2.632.057	9,3	111,0
9.	VGT osiguranje d.d.	69.420	0,3				0,0	
10.	Central osiguranje d.d.	1.250.658	4,8	1.249.854	4,7	1.706.254	6,0	136,5
11.	Grawe osiguranje d.d.		0,0	19.184	0,1		0,0	0,0
	UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	17.563.518	67,4	16.826.999	63,6	17.970.155	63,7	106,8
ŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	Adriatic osiguranje d.d.	41.551	0,2	19.190	0,1	52.484	0,2	273,5
2.	Croatia osiguranje d.d.	77.792	0,3	81.886	0,3	62.302	0,2	76,1
3.	Vienna osiguranje d.d.	3.833.624	14,7	4.223.449	16,0	4.340.030	15,4	102,8
4.	Uniq osiguranje d.d.	3.996.866	15,3	4.572.198	17,3	4.116.994	14,6	90,0
5.	Triglav osiguranje d.d.	546.177	2,1	719.841	2,7	1.678.908	5,9	233,2
	UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA	8.496.010	32,6	9.616.563	36,4	10.250.718	36,3	106,6
	UKUPNO PREMIJA	26.059.528	100,0	26.443.562	100,0	28.220.873	100,0	106,7

Izvor: Izveštaji filijala društava iz FBiH

U strukturi premije filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, koja je obračunata u prvoj polovini 2020. godine na tržištu osiguranja Republike Srpske, neživotna osiguranja su učestvovala sa 63,7%, a životna osiguranja sa 36,3%. Premija neživotnih osiguranja koju su filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH obračunale u Republici Srpskoj je povećana za 6,8%, a premija životnih osiguranja za 6,6%, u odnosu na isti period prethodne godine.

2.1.5. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju**2.1.5.1. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj**

U narednoj tabeli daje se pregled premije obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske.

Tabela 13: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske

(u KM)

R.B.	Subjekti na tržištu	30.06.2019.				30.06.2020.			
		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
		Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji
1.	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE IZ RS	16.808.914	19,0%	3.431.114	3,9%	17.188.275	19,7%	3.620.099	4,1%
1.1.	Neživotna osiguranja	8.201.041	10,5%	3.393.799	4,3%	7.633.408	10,0%	3.578.120	4,7%
1.2.	Životna osiguranja	8.607.873	85,0%	37.315	0,4%	9.554.867	87,3%	41.979	0,4%
2.	FILIJALE DRUŠTAVA IZ FBiH	10.198.098	38,6%	228.880	0,9%	9.787.205	34,7%	315.874	1,1%
2.1.	Neživotna osiguranja	2.977.700	17,7%	221.252	1,3%	2.366.098	13,2%	308.961	1,7%
2.2.	Životna osiguranja	7.220.399	75,1%	7.628	0,1%	7.421.107	72,4%	6.913	0,1%
UKUPNO		27.007.013	23,5%	3.659.993	3,2%	26.975.480	23,3%	3.935.973	3,4%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Premija na tržištu osiguranja Republike Srpske u prvoj polovini 2020. godine, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, iznosila je 30.911.453 KM ili 26,7% ukupno obračunate premije i veća je za 0,8%, u odnosu na isti period prethodne godine.

Putem zastupnika u osiguranju obračunata je premija u iznosu od 26.975.480 KM, odnosno 23,3% ukupne premije, dok je putem brokera u osiguranju obračunato 3.935.973 KM ili 3,4% ukupne premije.

Premija neživotnih osiguranja, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, iznosila je 13.886.587 KM ili 14,7% premije neživotnih osiguranja i manja je za 6,1%. Putem zastupnika i brokera u osiguranju, obračunato je 17.024.866 KM ili 80,3% premije životnih osiguranja, a što predstavlja povećanje obračunate premije životnih osiguranja putem ovih kanala prodaje za 7,3%.

U narednoj tabeli daje se pregled premije obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske, po vrstama osiguranja.

Tabela 14: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske, po vrstama osiguranja

(u KM)

Vrste osiguranja	30.06.2019.				30.06.2020.			
	Obračunata premija putem zastupnika u osiguranje		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranje		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji
Osiguranje nezgode	2.920.297	31,5%	2.040.794	22,0%	763.715	11,4%	1.587.164	23,7%
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	916.440	9,8%	279.771	3,0%	953.590	10,5%	265.601	2,9%
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	287.061	6,3%	531.158	11,6%	229.020	5,0%	567.535	12,4%
Osiguranje ostalih šteta na imovini	366.114	8,4%	224.767	5,2%	554.420	10,4%	453.994	8,5%

Vrste osiguranja	30.06.2019.				30.06.2020.			
	Obračunata premija putem zastupnika u osiguranje		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranje		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	6.036.707	9,5%	53.750	0,1%	6.937.106	10,7%	58.527	0,1%
Ostalo	652.122	17,7%	484.810	13,2%	561.655	14,0%	954.260	23,9%
Ukupno neživotna osiguranja	11.178.741	11,8%	3.615.050	3,8%	9.999.506	10,6%	3.887.081	4,1%
Ukupno životna osiguranja	15.828.272	80,2%	44.943	0,2%	16.975.974	80,1%	48.892	0,2%
UKUPNO	27.007.013	23,5%	3.659.993	3,2%	26.975.480	23,3%	3.935.973	3,4%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Najveće učešće premije obračunate putem zastupnika (u ukupno obračunatoj premiji) ostvareno je u vrsti osiguranja života, a najveće učešće premije obračunate putem brokera u osiguranju (u ukupno obračunatoj premiji) u vrsti osiguranja nezgode. Premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, učestvovala je sa 10,8% u ukupno obračunatoj premiji ove vrste osiguranja.

2.1.5.2. Premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju³

Premija koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala putem zastupnika i brokera u osiguranju, u periodu od 01.01. do 30.06.2020. godine, iznosila je 27.974.805 KM ili 25,2% ukupno obračunate premije. U odnosu na isti period prethodne godine, premija obračunata putem ovih kanala prodaje bila je veća za 938.551 KM ili 3,5%.

U narednoj tabeli daje se pregled premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja.

Tabela 15: Premija društava za osiguranje obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja (u KM)

Vrsta osiguranja	30.06.2019.				30.06.2020.			
	Obračunata premija putem zastupnika		Obračunata premija putem brokera		Obračunata premija putem zastupnika		Obračunata premija putem brokera	
	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji
Osiguranje nezgode	2.715.851	30,9%	2.059.189	23,4%	1.210.808	18,4%	1.586.798	24,1%
Osig. vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	758.362	10,1%	309.875	4,1%	855.616	12,2%	296.582	4,2%
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	389.414	9,0%	634.429	14,7%	364.310	8,6%	766.400	18,1%
Osiguranje ostalih šteta na imovini	278.043	4,7%	321.721	5,4%	367.198	5,2%	798.301	11,3%
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	9.327.469	13,0%	50.265	0,1%	10.143.526	14,4%	97.489	0,1%

³ Premija koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala putem zastupnika i brokera u osiguranju uključuje premiju osiguranja obračunatu na tržištu osiguranja Republike Srpske i FBiH

Vrsta osiguranja	30.06.2019.				30.06.2020.			
	Obračunata premija putem zastupnika		Obračunata premija putem brokera		Obračunata premija putem zastupnika		Obračunata premija putem brokera	
	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos	Učešće u ukupno obračunatoj premiji
Ostalo	669.849	16,7%	703.273	17,5%	500.831	12,1%	1.226.469	29,6%
Ukupno neživotna osiguranja	14.138.988	13,8%	4.078.753	4,0%	13.442.289	13,5%	4.772.039	4,8%
Ukupno životna osiguranja	8.781.198	81,5%	37.315	0,3%	9.718.499	84,4%	41.978	0,4%
UKUPNO	22.920.186	20,3%	4.116.068	3,6%	23.160.788	20,9%	4.814.017	4,3%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

U prvom polugodištu 2020. godine, društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su, putem zastupnika u osiguranju, obračunala premiju u iznosu od 23.160.788 KM ili 20,9% ukupne premije, dok su putem brokera u osiguranju obračunala premiju u iznosu od 4.814.017 KM ili 4,3% ukupne premije. Premija neživotnih osiguranja, koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala putem zastupnika i brokera u osiguranju, je iznosila 18.214.328 KM (18,3% ukupno obračunate premije neživotnih osiguranja) i manja je za 0,02%. Putem zastupnika i brokera u osiguranju je obračunato 9.760.477 KM ili 84,8% premije životnih osiguranja, a što predstavlja povećanje obračunate premije životnih osiguranja putem ovih kanala prodaje za 10,7%.

Najveće učešće obračunate premije putem zastupnika (u ukupno obračunatoj premiji) ostvareno je u vrsti osiguranja života, a najveće učešće obračunate premije putem brokera u osiguranju (u ukupno obračunatoj premiji) u vrsti osiguranja nezgode. Premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, učestvovala je sa 14,5% u ukupno obračunatoj premiji ove vrste osiguranja.

2.2. Bilansna struktura

Na osnovu dostavljenih finansijskih izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, za period 01.01. do 30.06.2020. godine, u ovom poglavlju se daje uporedni prikaz i analiza osnovnih bilansnih pozicija.

2.2.1. Bilans stanja

Vrijednost poslovne aktive i pasive društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, iznosila je 525.819.122 KM i, u odnosu na stanje na dan 31.12.2019. godine, bila je veća za 3,7%.

Skracena šema aktive zbirnog bilansa stanja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj data je u sljedećoj tabeli.

Tabela 16: Aktiva- ukupno za sva društva za osiguranje iz RS

AKTIVA	31.12.2019. godina		30.06.2020. godina		Indeks 2020/19
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	
A. STALNA IMOVINA (I+II+III+IV)	376.582.601	74,3%	387.850.784	73,8%	103,0
I - Nematerijalna sredstva	1.009.550	0,2%	916.683	0,2%	90,8
II - Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva (1+2+3)	114.385.260	22,6%	118.760.185	22,6%	103,8
1. Zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema	42.909.396	8,5%	43.832.689	8,3%	102,2

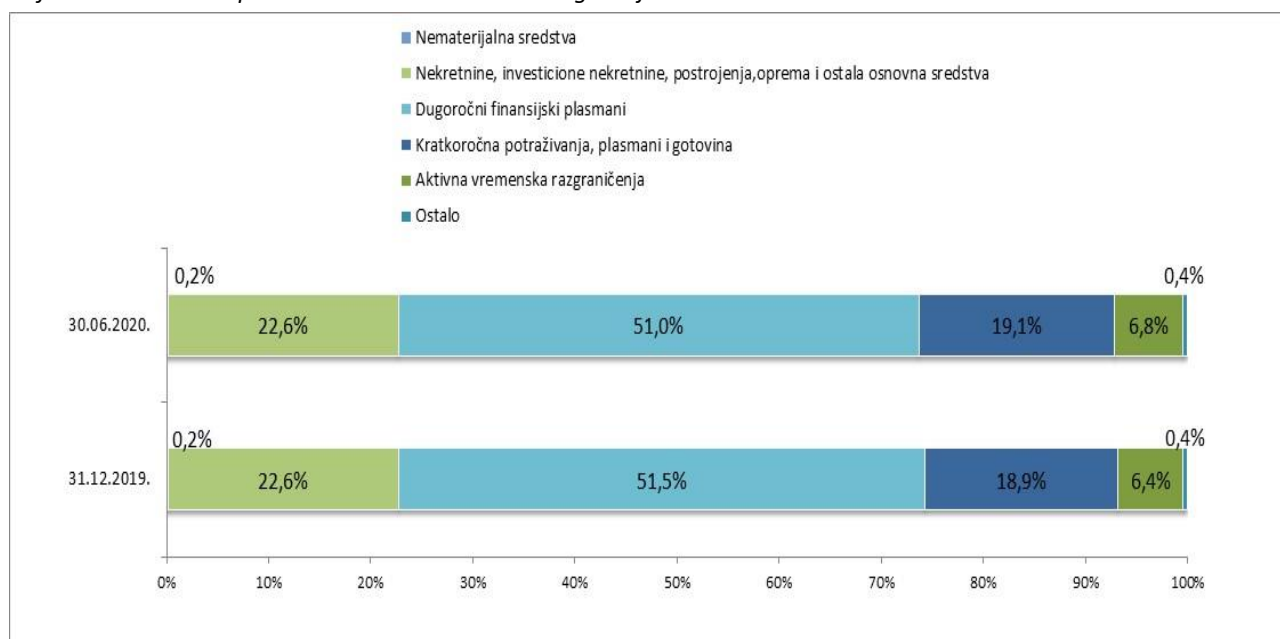
Izveštaj o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj za period 01.01.2020. do 30.06.2020. godine

AKTIVA	31.12.2019. godina		30.06.2020. godina		Indeks 2020/19
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	
2. Investicione nekretnine	65.897.705	13,0%	68.095.641	13,0%	103,3
3. Osnovna sredstva u pripremi i ostala osnovna sredstva	5.578.159	1,1%	6.831.855	1,3%	122,5
III - Dugoročni finansijski plasmani (1+2)	261.130.950	51,5%	268.173.917	51,0%	102,7
1. Učešće u kapitalu zavisnih, pridruženih i ostalih pravnih lica	4.422.212	0,9%	5.440.371	1,0%	123,0
2. Dugoročni finansijski plasmani matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima, dugoročni finansijski plasmani u zemlji i inostranstvu, finansijska sredstva koja se drže do roka dospelja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i ostali dugoročni finansijski plasmani	256.708.738	50,6%	262.733.546	50,0%	102,3
IV - Odložena poreska sredstva	56.841	0,0%			
B. TEKUĆA IMOVINA (I+II+III+IV)	130.385.087	25,7%	137.968.338	26,2%	105,8
I - Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	1.506.154	0,3%	1.900.662	0,4%	126,2
II - Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	96.043.492	18,9%	100.187.586	19,1%	104,3
1. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	13.333.526	2,6%	16.845.945	3,2%	126,3
2. Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja	8.569.603	1,7%	8.289.508	1,6%	96,7
3. Kratkoročni finansijski plasmani	38.498.288	7,6%	37.109.795	7,1%	96,4
4. Gotovina	35.642.075	7,0%	37.942.338	7,2%	106,5
III - Aktivna vremenska razgraničenja	32.580.365	6,4%	35.680.661	6,8%	109,5
IV - Odložena poreska sredstva	255.076	0,1%	199.429	0,0%	78,2
POSLOVNA AKTIVA (A+B)	506.967.688	100,0%	525.819.122	100,0%	103,7
VANBILANSNA AKTIVA	4.729.089		14.045.273		297,0
UKUPNA AKTIVA	511.696.777		539.864.395		105,5

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

U narednom grafičkom prikazu predstavljena je struktura poslovne aktive.

Grafikon 4: Struktura poslovne aktive društava za osiguranje iz RS

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

U strukturi poslovne aktive, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, stalna imovina je učestvovala sa 73,8%, a tekuća imovina sa 26,2%.

U odnosu na stanje na dan 31.12.2019. godine, stalna imovina je povećana za 3%, a u okviru koje je povećan iznos na pozicijama nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva za 3,8% i dugoročni finansijski plasmani za 2,7%, dok je smanjenje zabilježeno na poziciji nematerijalna sredstva za 9,2%. U okviru iznosa iskazanog na poziciji nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva povećan je iznos na stavkama zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema (2,2%), investicione nekretnine (3,3%) i osnovna sredstva u pripremi i ostala osnovna sredstva (22,5%). Na povećanje iznosa iskazanog u okviru stavke zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema uticalo je povećanje iznosa građevinskih objekata (kupovina tehničkog pregleda) kod jednog društva za osiguranje. Povećanje iznosa investicionih nekretnina proizilazi iz manje značajnog pojedinačnog povećanja istih kod sedam društava za osiguranje, dok je povećanje iznosa ulaganja na tuđim nekretninama jednog društva i nominalno manje značajna povećanja iznosa na stavkama avansa i osnovnih sredstva u pripremi kod dva društva za osiguranje uticalo na povećanje iznosa osnovnih sredstva u pripremi i ostalih osnovnih sredstva. U okviru dugoročnih finansijskih plasmana povećan je iznos učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih i ostalih pravnih lica za 23,0% zbog ulaganja dva društva za osiguranje u pridružena i ostala pravna lica, te iznos finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju (obveznice čiji je emitent Republika Srpska) i iznos dugoročnih finansijskih plasmana u zemlji (oročeni depoziti). Smanjenje na poziciji nematerijalna sredstva za 9,2% nema materijalnu značajnost, jer učešće iznosa iskazanog na ovoj poziciji, u okviru stalne imovine, je tek 0,2%.

Tekuća imovina se povećala za 5,8%, u okviru koje je zabilježeno povećanje na pozicijama zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji za 26,2%, kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina za 4,3% i aktivna vremenska razgraničenja za 9,5%, dok je na poziciji odložena poreska sredstva zabilježeno smanjenje od 21,8%. Učešće iznosa iskazanog na stavkama zaliha, stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namijenjenih prodaji, u iznosu poslovne aktive, je tek 0,4% pa povećanje od 26,2% nije imalo materijalnu značajnost. U okviru kratkoročnih potraživanja plasmana i gotovine povećali su se iznosi potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci za 26,3% i gotovina za 6,5%, a smanjeni iznosi potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja za 3,3% i kratkoročnih finansijskih plasmana za 3,6%. Na povećanje iznosa potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci uticalo je povećanje potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja, dok je iskazano povećanje iznosa gotovine povezano sa nezavršenim procesima ulaganja do kraja izvještajnog perioda. Smanjenje iznosa kratkoročnih finansijskih plasmana proizilazi iz promjena iskazanih iznosa, pojedinačnih društava za osiguranje, na stavkama kratkoročnih finansijskih plasmana u povezana pravna lica i kratkoročnih finansijskih plasmana u zemlji, uz iskazivanja u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana dijela dugoročnih deponovanja i ulaganja koji dopijevaju za naplatu u periodu do godinu dana kod dva društva za osiguranje. Promjene iznosa na stavkama aktivnih vremenskih razgraničenja kod pojedinačnih društava za osiguranje rezultiralo je povećanjem ukupnog iznosa aktivnih vremenskih razgraničenja, a vezano je za realizaciju pojedinačnih politika reosiguranja (promjene iznosa učešća reosiguravača u rezervama za štete i prenosnoj premiji), te za nominalno manje značajno povećanje iznosa razgraničenih troškova. Smanjenje iznosa odloženih poreskih sredstava za 21,8% nema materijalnu značajnost, jer je učešće iznosa iskazanog na ovoj poziciji u poslovnoj aktivnosti bilo tek 0,04%.

Vanbilansna aktiva, odnosno pasiva, je povećana za 2,97 puta, na šta je značajniji uticaj imalo evidentiranje potraživanja od pravnih lica koja su u stečaju, te u manjem dijelu i povećanje iznosa datih garancija za obezbjeđenje izvršenja obaveza trećih lica. Dio iznosa iskazanog u okviru ove pozicije odnosi se na državnu imovinu (građevinske objekte koje koristi društvo za osiguranje Wiener osiguranje a.d) i na otpisana potraživanja jednog društva za osiguranje.

Skraćena šema pasive zbirnog bilansa stanja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj data je u sljedećoj tabeli.

Tabela 17: Pasiva - ukupno za sva društva za osiguranje

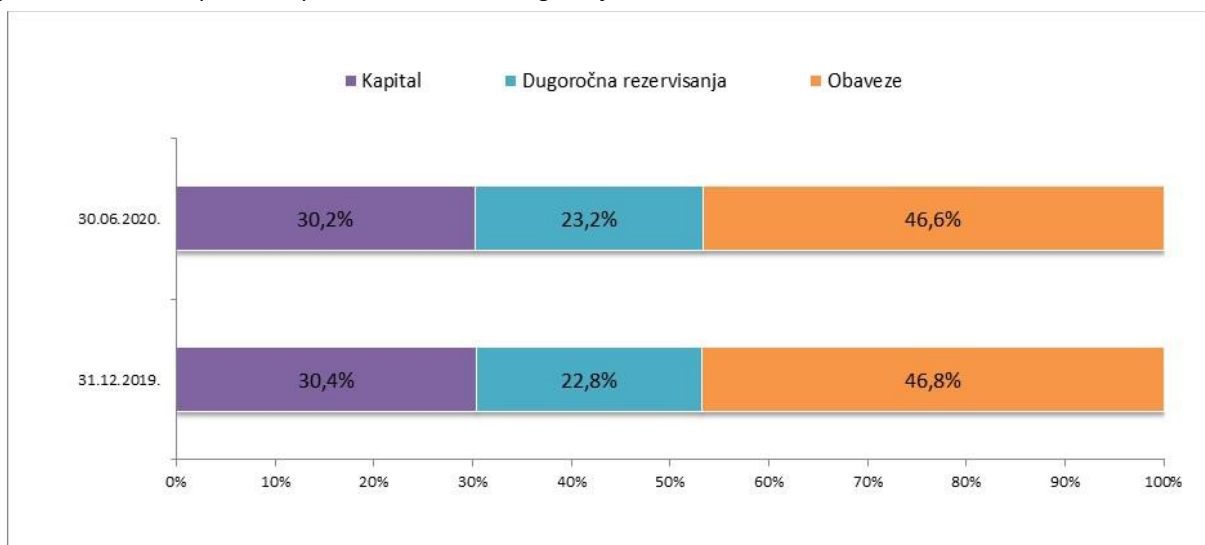
(u KM)

PASIVA	31.12.2019. godina		30.06.2020. godina		Indeks 2020/19
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	
A. KAPITAL	153.930.844	30,4%	158.938.819	30,2%	103,3
1. Osnovni kapital	103.655.891	20,4%	109.680.891	20,9%	105,8
2. Emisiona premija	5.838.218	1,2%	6.606.242	1,3%	113,2
3. Emisioni gubitak	4.045.946	0,8%	4.035.080	0,8%	99,7
4. Rezerve iz dobitka	5.884.248	1,2%	5.302.699	1,0%	90,1
5. Revalorizacije rezerve	3.659.077	0,7%	3.425.137	0,7%	93,6
6. Nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	6.333.344	1,2%	4.565.916	0,9%	72,1
7. Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstva raspoloživih za prodaju	1.205.885	0,2%	1.484.170	0,3%	123,1
8. Neraspoređeni dobitak (9+10)	45.436.087	9,0%	43.809.055	8,3%	96,4
9. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	15.043.847	3,0%	20.414.491	3,9%	135,7
10. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	30.392.240	6,0%	23.394.564	4,4%	77,0
11. Gubitak do visine kapitala (12+13)	11.624.190	2,3%	8.931.871	1,7%	76,8
12. Gubitak ranijih godina	6.865.833	1,4%	8.553.388	1,6%	124,6
13. Gubitak tekuće godine	4.758.357	0,9%	378.483	0,1%	8,0
B. DUGOROČNA REZERVISANJA	115.652.655	22,8%	121.794.747	23,2%	105,3
V. OBAVEZE (1+2)	237.384.189	46,8%	245.085.556	46,6%	103,2
1. Dugoročne obaveze	4.091.192	0,8%	4.383.285	0,8%	107,1
2. Kratkoročne obaveze i PVR	233.292.997	46,0%	240.702.271	45,8%	103,2
2.1. Prenosna premija ŽO	6.523.662	1,3%	6.011.215	1,1%	92,1
2.2. Prenosna premija NŽO	118.832.112	23,4%	117.913.712	22,4%	99,2
2.3. Rezervisane štete ŽO	1.075.927	0,2%	1.189.747	0,2%	110,6
2.4. Rezervisane štete NŽO	76.062.118	15,0%	74.505.505	14,2%	98,0
2.5. Druga pasivna razgraničenja	4.714.813	0,9%	6.218.075	1,2%	131,9
2.6. Ostale kratkoročne obaveze	26.084.365	5,1%	34.864.017	6,6%	133,7
G. POSLOVNA PASIVA	506.967.688	100,0%	525.819.122	100,0%	103,7
D. VANBILANSNA PASIVA	4.729.089		14.045.273		297,0
Đ. UKUPNA PASIVA	511.696.777		539.864.395		105,5

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz Republike Srpske

U narednom grafičkom prikazu je predstavljena struktura poslovne pasive.

Grafikon 5: Struktura poslovne pasive društava za osiguranje

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranja iz RS

U strukturi poslovne pasive, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, kapital je učestvovao sa 30,2%, dugoročna rezervisanja sa 23,2% i obaveze sa 46,6%, pri čemu su tehničke rezerve (prenosna premija i rezervisane štete) činile 81,4% ukupnih obaveza.

U strukturi poslovne pasive, iznosi prenosne premije i rezervisanih šteta životnih i neživotnih osiguranja učestvovali su sa 37,9%, matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku kod životnih osiguranja sa 22,8% i kapitala sa 30,2%, odnosno iznosi iskazani na ovim pozicijama učestvovali su ukupno sa 90,9% u poslovnoj pasivi. Iznosi iskazani na ovim pozicijama i njihov međusobni odnos bio je u skladu sa osnovnom djelatnošću i strukturom portfelja društava za osiguranje. Kapital je povećan za 3,3%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2019. godine, a u okviru kojeg su povećani iznosi na stavkama osnovni kapital (5,8%) i emisiona premija (13,2%), dok je smanjenje zabilježeno na stavkama emisioni gubitak (0,3%), rezerve iz dobitka (9,9%), revalorizacione rezerve (6,4%), neraspoređeni dobitak (3,6%) i gubitak do visine kapitala (23,2%). Promjene u iznosima navedenih stavki, koje su iskazane u okviru pozicije kapital, povezane su sa povećanjem kapitala u svrhu ispunjavanja kapitalnih zahtjeva propisanih Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje⁴ i ostvarenim rezultatima poslovanja. Promjene iznosa na stavkama nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju povezane su sa vrednovanjima koja proizilaze iz Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 - Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje.

Na poziciji dugoročna rezervisanja zabilježen je porast od 5,3%, u okviru koje je povećan iznos matematičke rezerve za 5,3% i rezerve za učešće u dobitku životnih osiguranja za 4,4%. Iznos matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku životnih osiguranja činili su 98,4% iskazanog iznosa dugoročnih rezervisanja. Povećanje iznosa matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku životnih osiguranja rezultat je sazrijevanja portfelja i rasta obračunate premije životnih osiguranja.

Ukupne obaveze povećane su za 3,2%, u okviru kojih su povećane dugoročne obaveze za 7,1%, a kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja za 3,2%. Učešće dugoročnih obaveza u poslovnoj pasivi je tek 0,8%, pa njihovo povećanje nema materijalnu značajnost sa stanovišta povećanja nivoa zaduženosti sektora osiguranja. Iznosi prenosne premije i rezervisanih šteta životnih i neživotnih osiguranja učestvovali su sa 82,9%, a obaveza po osnovu šteta i ugovorenih iznosa sa 0,3% u ukupnom iznosu kratkoročnih obaveza i pasivnih vremenskih razgraničenja. Na povećanje drugih pasivnih vremenskih razgraničenja uticalo je iskazivanje iznosa nedospjelih obaveza i povećanje iznosa unaprijed obračunatih troškova provizija i plata, kod jednog društva za osiguranje. Na povećanje ostalih kratkoročnih obaveza uticalo je povećanje obaveza po osnovu dividende kod tri društva za osiguranje.

2.2.2. Bilans uspjeha

Skraćena šema zbirnog bilansa uspjeha društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, za prvo polugodište 2019. i 2020. godine, data je u sljedećoj tabeli.

---

⁴ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/19

Tabela 18: Bilans uspjeha - ukupno za sva društva za osiguranje iz RS

(u KM)

P O Z I C I J A	30.06.2019.		30.06.2020.		Indeks 2020/19
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	
A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI					
I - Poslovni prihodi (1+2+3+4+5+6)	116.647.039	92,1%	128.860.622	93,1%	110,5
1. Prihodi od premije i provizije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	11.313.104		12.471.649		110,2
2. Prihodi od premije i provizije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	96.787.382		101.014.244		104,4
3. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	1.581.105		3.232.300		204,4
4. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	1.206.698		6.115.656		506,8
5. Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.	140.213		320.395		228,5
6. Drugi poslovni prihodi	5.618.537		5.706.378		101,6
II - Poslovni rashodi (1+2)	104.377.639	94,4%	109.930.517	95,5%	105,3
1. Funkcionalni rashodi (1.1.+1.2.+1.3.)	57.872.535		62.973.420		108,8
1.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	8.077.355		7.892.225		97,7
1.2. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	4.032.607		5.006.750		124,2
1.3. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	45.762.573		50.074.445		109,4
2. Troškovi sprovođenja osiguranja	46.505.104		46.957.097		101,0
III - Poslovni dobitak/gubitak (I-II)	12.269.400		18.930.105		154,3
B. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
I - Finansijski prihodi	5.547.634	4,4%	5.231.269	3,8%	94,3
II - Finansijski rashodi	271.795	0,2%	449.927	0,4%	165,5
III - Finansijski dobitak/gubitak (I-II)	5.275.839		4.781.342		90,6
AB - Dobitak/gubitak redovne aktivnosti (AIII+BIII)	17.545.239		23.711.447		135,1
V. OSTALI PRIHODI I RASHODI					
I - Ostali prihodi	1.862.368	1,5%	2.103.650	1,5%	113,0
II - Ostali rashodi	3.822.330	3,5%	2.971.629	2,6%	77,7
III - Dobitak/gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (I-II)	-1.959.962		-867.979		44,3
G. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE					
I - Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	1.357.795	1,1%	2.147.360	1,6%	158,2
II - Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	1.697.390	1,5%	153.959	0,1%	9,1
III - Dobitak/gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (I-II)	-339.595		1.993.401		-587,0
D. PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA					
D I- RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	302.002	0,3%	623.811	0,5%	206,6
Đ. DOBITAK /GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AB+VIII+ GIII+D-D1)	15.013.514		24.261.806		161,6
E. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT -Poreski rashodi perioda					
Ž. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	30.000				
Z. NETO DOBITAK /NETO GUBITAK PERIODA (Đ-E-Ž)=(Z 1- Z 2)	13.991.835		23.011.935		164,5
1. Neto dobitak tekuće godine	16.026.294		23.394.564		146,0
2. Neto gubitak tekuće godine	2.034.459		382.629		18,8
I. OSTALI DOBICI I GUBICI U PERIODU					
I - Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	1.108.027	0,8%	4.146	0,0%	0,4
II - Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	18.679	0,0%	1.012.966	0,9%	5423,0
III - Porez na dobitak koji se odnosi na ostale dobitke i gubitke	81.974	0,1%	72.503	0,1%	88,4
J. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU (Z1+II-III±III)	14.999.209		22.075.618		147,2

POZICIJA	30.06.2019.		30.06.2020.		Indeks 2020/19
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	
K. UKUPNI PRIHODI I DOBICI (AI+BI+VI+GI+D+H1)	126.592.697	100,0%	138.395.795	100,0%	109,3
L. UKUPNI RASHODI I GUBICI (AII+BI+VII+GII+DI+Ž+III ± IIII)	110.601.809	100,0%	115.070.306	100,0%	104,0
Lj. UKUPAN BRUTO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU (K-L)	15.990.888		23.325.489		145,9
M. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT (E)	991.679		1.249.871		126,0
N. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU (Lj-M)=J	14.999.209		22.075.618		147,2

Izvori: finansijski izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukupni prihodi, uključujući i dobitke utvrđene direktno u kapitalu, u prvoj polovini 2020. godine, iznosili su 138.395.795 KM i bili su veći, u odnosu na isti period 2019. godine, za 9,3%.

Poslovni prihodi činili su 93,1% ukupnih prihoda, iznosili su 128.860.622 KM i bili su veći za 10,5%. Povećani su iznosi na svim stavkama poslovnih prihoda. Na povećanje iznosa prihoda od premije i provizije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja značajniji uticaj je imalo povećanje premije životnih osiguranja. Povećanje prihoda od premije i provizije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja je povezano sa uticajima pozitivnih korekcija iznosa prenosne premije neživotnih osiguranja i sprovođenja politika reosiguranja na prihode od premije neživotnih osiguranja. Realizacija ugovora o osiguranju, pokrivenih reosiguranjem, uticalo je na povećanje prihoda po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja. Povećanje prihoda od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja, povezano je sa manjim iznosom obračunatih rezervi za štete, u odnosu na isti period 2019. godine, pri čemu je povećanje prihoda po tom osnovu bilo značajnije kod jednog društva za osiguranje. Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl, iako su povećani za 2,2 puta, nominalno nisu bili značajni sa stanovišta uticaja na ostvareni poslovni rezultat. Finansijski prihodi su učestvovali sa 3,8% u ukupnim prihodima i bili su manji za 5,7%. Ostali prihodi, prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, te prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina nisu imali materijalno značajan uticaj na neto rezultat perioda.

Dobici utvrđeni direktno u kapitalu su manji za 99,6% iz razloga što u ovom izvještajnom periodu nisu ostvareni dobiti po osnovu promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, koje su u istom periodu 2019. godine, iskazala tri društva za osiguranje.

Ukupni rashodi, uključujući i gubitke utvrđene direktno u kapitalu, iznosili su 115.070.306 KM i bili su veći za 4%.

Poslovni rashodi činili su 95,5% ukupnih rashoda, iznosili su 109.930.517 KM i bili su veći za 5,3%. U strukturi poslovnih rashoda, funkcionalni rashodi su učestvovali sa 57,3% i veći su za 8,8%. U okviru funkcionalnih rashoda povećale su se naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja (24,2%), zbog uticaja rasta iznosa naknada šteta, ugovorenih iznosa i udjela u štetama životnih osiguranja, te naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja (9,4%). S druge strane, smanjen je iznos rashoda za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose (2,3%). Troškovi sprovođenja osiguranja učestvovali su sa 42,7% u poslovnim rashodima i povećani su za 1%, a čine ih troškovi amortizacije i rezervisanja (4,3%), troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi (63,9%) i troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (31,8%).

Finansijski rashodi učestvovali su u ukupnim rashodima sa 0,4%, ostali rashodi sa 2,6%, rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine sa 0,1%, rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina sa 0,5%. Zbog malog učešća u ukupnim rashodima, promjene na pozicijama navedenih rashoda nisu imali materijalno značajan uticaj na ukupan neto rezultat perioda, bez obzira na njihovu relativnu promjenu.

Gubici utvrđeni direktno u kapitalu učestvovali su sa 0,9% u ukupnim rashodima, a njihovo povećanje se odnosi na gubitke po osnovu promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju.

Poslovni dobitak iznosio je 18.930.105 KM i bio je veći za 54,3%, dok je dobitak iz redovne aktivnosti (kada se uključe finansijski prihodi i rashodi) iznosio 23.711.447 KM i bio je veći za 35,1%.

Neto rezultat perioda je dobitak u iznosu od 23.011.935 KM. Trinaest društava za osiguranje je iskazalo neto dobitak u iznosu od 23.394.564 KM, dok je jedno društvo iskazalo neto gubitak u iznosu od 382.629 KM. Ukupan neto rezultat u obračunskom periodu na nivou sektora, dobijen kao razlika ukupnih prihoda i dobitaka utvrđenih direktno u kapitalu, sa jedne strane, i ukupnih rashoda, gubitaka utvrđenih direktno u kapitalu i tekućeg i odloženog poreza na dobit, sa druge strane, bio je dobitak u iznosu od 22.075.618 KM.

2.3. Finansijski i tehnički pokazatelji

2.3.1. Obračun i pokrivenost tehničkih rezervi propisanim oblicima aktive

2.3.1.1. Ukupno obračunate tehničke rezerve

Aktuarski zasnovan obračun tehničkih rezervi je bitan preduslov za održavanje solventnosti društava za osiguranje, čime se doprinosi boljoj zaštiti interesa osiguranika i korisnika osiguranja, kao i jačanju povjerenja u djelatnost osiguranja. Pravila obračuna tehničkih rezervi propisana su podzakonskim aktima Agencije, a njihova adekvatna primjena predmet je kontrole, kako ovlašćenih aktuara, tako i Agencije kroz obavezne izvještaje koja društva za osiguranje dostavljaju periodično i kroz neposredne kontrole.

U narednom grafikonu ilustruje se pregled ukupno obračunatih tehničkih rezervi svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 6: Ukupno obračunate tehničke rezerve svih društava za osiguranje iz RS

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, iznos ukupno obračunatih tehničkih rezervi svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj bio je veći za 5,5%, u odnosu na stanje na dan 30.06.2019. godine.

Radi održavanja finansijske sposobnosti izvršavanja obaveza po osnovu isplate štete i naknada iz ugovora o osiguranju, društvo za osiguranje je dužno da sredstva za pokriće tehničkih rezervi ulaže u propisane oblike sredstava, uz primjenu principa sigurnosti, profitabilnosti, te vodeći računa o disperziji ulaganja.

S obzirom da se primjenjuju različiti uslovi i ograničenja ulaganja kod životnih i neživotnih osiguranja, u nastavku se daje odvojena analiza ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi.

2.3.1.2. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja

Ukupno obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, iznosile su 193.841.889 KM i bile su veće, u odnosu na isti dan prethodne godine, za 1,3%.

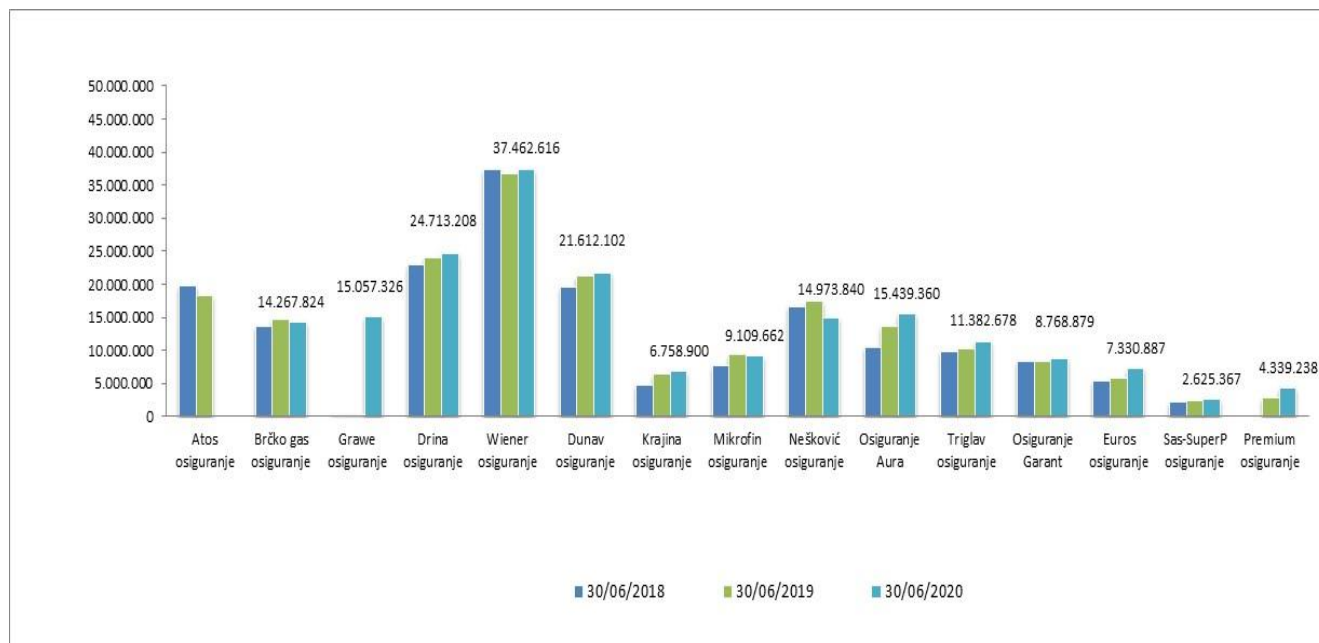
Grafikon 7: Ukupno obračunate tehničke rezerve društava za neživotna osiguranje

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

U narednom grafikonu prikazane su obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 8: Pregled obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS

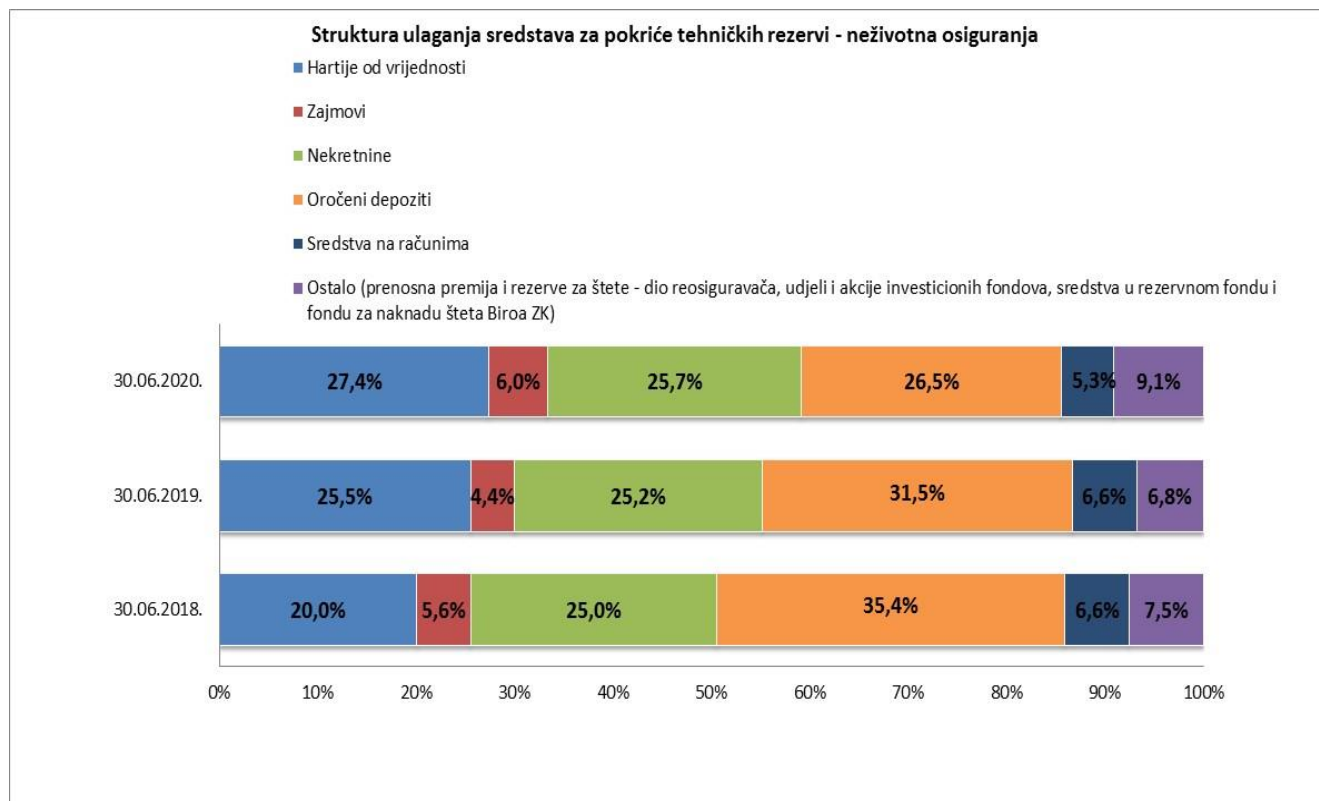

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Iz grafikona se vidi da je, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, u odnosu na isti dan prethodne godine, kod tri društva za osiguranje došlo do smanjenja iznosa obračunatih tehničkih rezervi, pri čemu je značajnije smanjene kod jednog društva za osiguranje zbog smanjenja obračunatih rezervi za štete.

U narednom grafikonu prikazana je struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.

Grafikon 9: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, najznačajnije učešće imale su hartije od vrijednosti, oročeni depoziti i nekretnine sa ukupnim učešćem od 79,6%. Ulaganja u hartije od vrijednosti, prvenstveno u obveznice čiji je emitent Republika Srpska, bilježe rast. Vezano za ulaganja u nekretnine, kontinuirano je prisutan rizik realnosti procjene njihove vrijednosti.

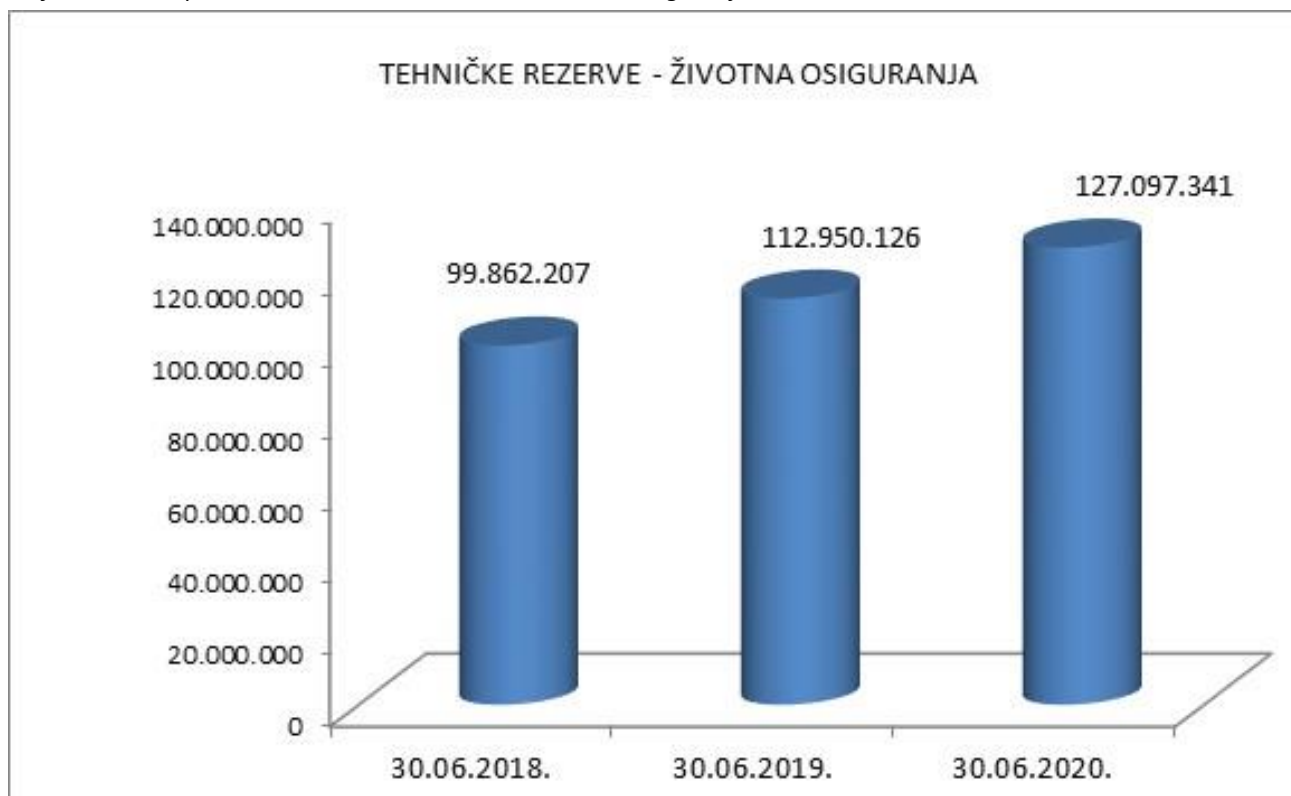
Sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, jedno društvo za osiguranje iskazalo je nedostatak sredstava za pokriće tehničkih rezervi, te je kod ovog društva za osiguranje i dalje na snazi izrečena nadzorna mjera zabrane raspolaganja postojećim sredstvima za pokriće obračunatih tehničkih rezervi i sredstvima za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda, kao i mjera iz nadzora koja obuhvata plan aktivnosti za obezbjeđenje nedostajućih sredstava za pokriće tehničkih rezervi izrečena u toku 2020. godine.

Kod ostalih društava za osiguranje koja se bave neživotnim osiguranjima obezbijeđena je usklađenost sa propisanim zahtjevima pokriva tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.

2.3.1.3. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja

Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, iznosile su 127.097.341 KM i bile su veće, u odnosu na isti dan prethodne godine, za 12,5%. Rast obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja je stabilan i u skladu je sa rastom i starosnom strukturom portfelja životnih osiguranja.

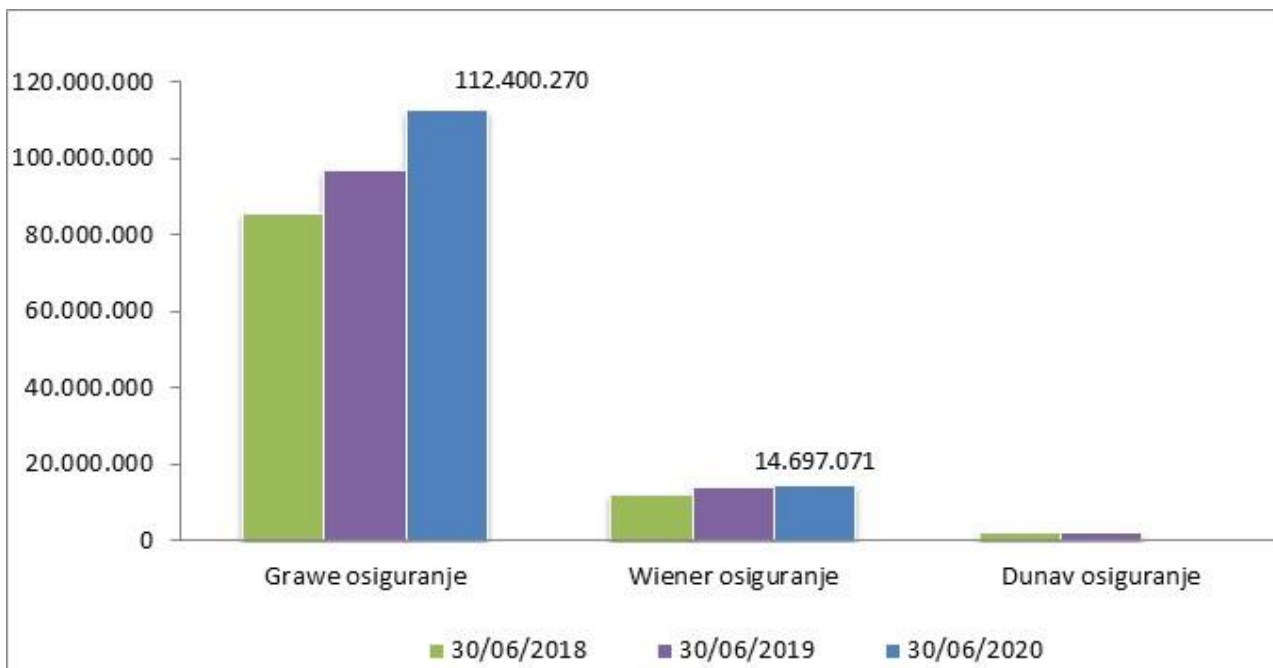
Grafikon 10: Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U narednom grafikonu prikazane su obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 11: Pregled obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS

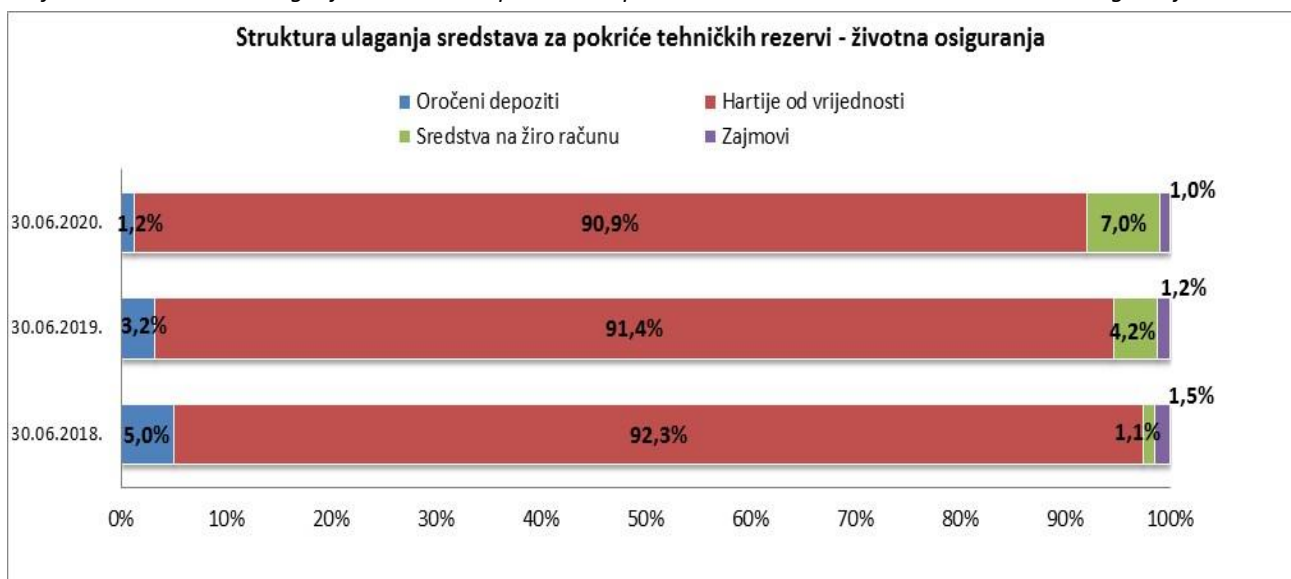

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Razlika u iznosu obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja između pojedinačnih društava za osiguranje je srazmjerna učešću ovih društava u ukupnoj premiji životnih osiguranja, pri čemu za jedno društvo nisu prikazane obračunate tehničke rezerve životnog osiguranja sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, jer je u izvještajnom periodu izvršen prenos portfelja životnog osiguranja između dva društva za osiguranje iz Republike Srpske.

U narednom grafikonu prikazana je struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja.

Grafikon 12: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja najznačajnije učešće imale su hartije od vrijednosti, prvenstveno obveznice čiji je emitent Republika Srpska.

Kod društava koja se bave životnim osiguranjima kontinuirano je obezbijedena kvantitativna i kvalitativna usklađenost sa propisanim zahtjevima pokriva tehničkih rezervi životnih osiguranja.

2.3.2. Pokazatelji o isplaćenim odštetama i drugim naknadama iz osiguranje

U nastavku se daju osnovni podaci u vezi sa rješavanjem i isplatom odšteta i drugih naknada po osnovu ugovora o osiguranju (u daljem tekstu: obaveze iz osiguranja).

U prvoj polovini 2020. godine, društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su osiguranicima i korisnicima osiguranja isplatila 37.618.584 KM, ili 7,8% više u odnosu na isti period prethodne godine.

Tabela 19: Iznos isplaćenih obaveza iz osiguranja po vrstama osiguranja

VRSTA OSIGURANJA	(u KM)		
	30.06.2018.	30.06.2019.	30.06.2020.
Osiguranje nezgode	2.628.220	3.081.562	3.095.120
Zdravstveno osiguranje	449.837	243.634	313.694
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	4.381.932	5.130.632	5.152.874
Osiguranje plovila			2.432
Osiguranje robe u prevozu	4.041	26.726	36.381
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	936.238	1.250.253	2.770.852
Osiguranje ostalih šteta na imovini	478.382	691.996	697.162
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	23.123.407	20.926.226	20.949.196
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	172.219	133.614	117.343
Osiguranje kredita	830	33.468	108.417
Osiguranje garancija		861	
Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	29.591	31.959	28.108
Osiguranje pomoći	506	641	3.716
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	32.205.204	31.551.571	33.275.295
Životno osiguranje	3.038.149	2.816.419	3.859.017
Rente	1.324	1.332	3.996
Dodatna osiguranja uz osiguranje života	446.823	532.111	480.276
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA	3.486.296	3.349.861	4.343.289
UKUPNO	35.691.500	34.901.432	37.618.584

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukupno isplaćene obaveze po osnovu zaključenih ugovora neživotnih osiguranja iznosile su 33.275.295 KM i bile su veće za 5,5%. Korisnicima životnog osiguranja, u ovom izvještajnom periodu, isplaćeno je 4.343.289 KM, što predstavlja povećanje za 29,7%.

U narednoj tabeli prikazani su pokazatelji efikasnosti u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja za životna i neživotna osiguranja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa odnosnih pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 20: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja

Opis	30.06.2018.	30.06.2019.	30.06.2020.
Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja u neživotnim osiguranjima	70,7%	72,6%	72,2%
Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja u životnim osiguranjima	81,4%	76,4%	75,2%
Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja u neživotnim osiguranjima	98,0%	97,9%	98,1%
Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja u životnim osiguranjima	100,0%	99,7%	100,0%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja predstavlja odnos broja ukupno riješenih i ukupno evidentiranih zahtjeva. Stopa isplate obaveza iz osiguranja predstavlja odnos broja ukupno isplaćenih i ukupno riješenih odštetnih zahtjeva. U posmatranom periodu nije bilo značajnijih promjena kod ovih pokazatelja.

U narednoj tabeli date su stope efikasnosti u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja u vrsti: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 21: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja u vrsti: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila na dan 30.06.2020. godine

R.B.	Društvo za osiguranje	Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja	Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja
1.	D.D. Brčko-gas osiguranje	63,3%	100,0%
2.	Grawe osiguranje A.D.	61,4%	100,0%
3.	Euros osiguranje A.D.	62,9%	98,0%
4.	Drina osiguranje A.D.	60,6%	100,0%
5.	Dunav osiguranje A.D.	67,6%	98,3%
6.	Wiener osiguranje A.D.	53,9%	96,0%
7.	Krajina osiguranje A.D.	53,1%	73,9%
8.	Mikrofin osiguranje A.D.	81,6%	100,0%
9.	Nešković osiguranje A.D.	63,8%	96,5%
10.	Osiguranje Aura A.D.	82,8%	99,8%
11.	Osiguranje Garant D.D.	68,1%	99,8%
12.	Premium osiguranje A.D.	76,9%	100,0%
13.	SAS-SuperP osiguranje A.D.	88,3%	100,0%
14.	Triglav osiguranje A.D.	63,9%	99,0%
UKUPNO:		67,2%	98,3%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz Republike Srpske

Potrebno je napomenuti da stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja, zavisi i od objektivnih faktora na koje društvo za osiguranje nije u mogućnosti da utiče (npr. starosti portfelja društva za osiguranje, načina evidentiranja odštetnih zahtjeva, broja odštetnih zahtjeva u sudskom sporu i zahtjeva sa nepotpunom dokumentacijom i sl), te da bi bila mjerodavan pokazatelj potrebno je posmatrati zajedno sa ostalim pokazateljima.

2.3.3. Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio

Racio šteta predstavlja odnos mjerodavnih šteta i mjerodavne premije, dok racio troškova predstavlja učešće troškova sprovođenja osiguranja u obračunatoj premiji. Kombinovani racio pokazuje rezultat obavljanja poslova osiguranja prije uključivanja rezultata od ulaganja, a računa se kao zbir racia troškova i racia šteta.

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su racio šteta, racio troškova i kombinovani racio za neživotna osiguranja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa naprijed navedenih pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 22: Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio neživotnih osiguranja

O P I S	30.06.2019.	30.06.2020.
Racio šteta (%)	35,4	31,2
Racio troškova (%)	42,0	41,3
Kombinovani racio (%)	77,4	72,5

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Ukoliko je kombinovani racio manji od 100, razlika između 100 i kombinovanog racia predstavlja pozitivan rezultat iz poslova osiguranja, a ukoliko je kombinovani racio veći od 100, ta razlika predstavlja negativan rezultat iz poslova osiguranja.

Sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, kombinovani racio je bio ispod 100, što znači da je ostvaren pozitivan rezultat iz poslova osiguranja.

2.3.4. Pokazatelji rentabilnost imovine i rentabilnosti vlastitih sredstava

U narednom tabelarnom pregledu prikazana je rentabilnost imovine i rentabilnost vlastitih sredstava, izračunata na osnovu zbirnih iznosa pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 23: Pokazatelji rentabilnosti

Period	30.06.2019.	30.06.2020.
Povrat na uloženu imovinu (ROA) (%)	2,9	4,4
Povrat na uloženi vlastiti kapital (ROE) (%)	9,4	14,7

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Pokazatelj rentabilnosti imovine (ROA) računa se kao odnos neto rezultata perioda i prosječne aktive, a predstavlja mjeru prinosa na ukupnu aktivu. Pokazatelj rentabilnosti kapitala (ROE) predstavlja odnos između neto rezultata perioda i prosječnog kapitala, a pokazuje koliki je povrat na uloženi vlastiti kapital.

Vrijednosti navedenih pokazatelja, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, ukazuju da su i rentabilnost imovine i rentabilnost kapitala povećana u odnosu na isti dan prethodne godine, a što je rezultat povećanja aktive, kapitala i neto rezultata perioda.

2.3.5. Ostali pokazatelji poslovanja

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su ostali pokazatelji poslovanja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 24: Ostali pokazatelji poslovanja društava za osiguranje

Period	30.06.2019.	30.06.2020.
Premija po zaposlenom (u KM)	72.633	71.520
Ukupan prihod po zaposlenom (u KM)	80.594	89.285
Dobit po zaposlenom (u KM)	8.986	14.846
Dobit/Ukupan prihod (%)	11,2	16,6
Racio solventnosti (%)	142,5	162,1
Opšta likvidnost (%)	3,4	4,0

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Iz prethodne tabele se vidi da su svi pokazatelji, osim premije po zaposlenom, obračunati sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, bili veći u odnosu na isti dan prethodne godine. Smanjenje premije po zaposlenom proizilazi iz manje obračunate premije u ovom izvještajnom periodu. Treba istaći da je koeficijent opšte likvidnosti značajno veći od 1, što odražava sposobnost izmirenja obaveza u rokovima dospjeća.

3. DOBROVOLJNO PENZIJSKO OSIGURANJE

3.1.1. Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Djelatnost dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u izvještajnom periodu, obavljalo je jedno društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, a to je: Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka.

Prema strukturi vlasništva, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka je bilo u većinskom stranom vlasništvu sa učešćem od 67% u ukupnom kapitalu („Skupna“ d.d. Ljubljana 34%, „European Bank for Reconstruction and Development“ 16,5% te „Enterprise Expansion Fund“ 16,5%), uz domaće vlasništvo od 33% (Penzijski rezervni fond Republike Srpske - PREF).

U narednoj tabeli je prikazana skraćena šema bilansa stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, sa stanjem na dan 31.12. 2019. i 30.06.2020. godine.

Tabela 25: Bilans stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

POZICIJA	(u KM)				
	31.12. 2019.	%	30.06.2020.	%	Indeks 2020/19
AKTIVA					
A. STALNA SREDSTVA	1.136.395	37,1	1.120.498	39,9	98,6
I - Nematerijalna sredstva	25.317	0,8	24.965	0,9	98,6
II - Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine	111.078	3,6	95.533	3,4	86,0
III - Biološka sredstva i sredstva kulture	0		0		
IV - Dugoročni finansijski plasmani	1.000.000	32,7	1.000.000	35,6	100,0
V - Odložena poreska sredstva	0	0,0	0	0,0	0,0
B. TEKUĆA SREDSTVA	1.922.723	62,9	1.690.110	60,1	87,9
I - Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	0		0		
II - Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i gotovina	1.922.723	62,9	1.690.110	60,1	87,9
III - Odložena poreska sredstva	0	0,0			
V. POSLOVNA SREDSTVA	3.059.118	100,0	2.810.608	100,0	91,9
G. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA					
D. POSLOVNA AKTIVA	3.059.118	100,0	2.810.608	100,0	91,9
Đ. VANBILANSNA AKTIVA					
E. UKUPNA AKTIVA	3.059.118	100,0	2.810.608	100,0	91,9
PASIVA					
A. KAPITAL	3.025.168	98,9	2.765.250	98,4	91,4
I - Osnovni kapital	4.400.000		4.400.000		100,0
II - Upisani neplaćeni kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
III - Emisiona premija	0	0,0	0	0,0	0,0
IV- Emisioni gubitak	0	0,0	0	0,0	0,0
V - Rezerve	0	0,0	0	0,0	0,0
VI - Revalorizacione rezerve	0	0,0	0	0,0	0,0
VII - Nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0,0	0	0,0	0,0
VIII - Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	196	0,0	338	0,0	172,4
IX - Neraspoređeni dobitak	0	0,0	0	0,0	0,0
X - Gubitak do visine kapitala	1.374.636	44,9	1.634.412	58,2	118,9
1. Gubitak ranijih godina	881.503	28,8	1.374.636	48,9	155,9

POZICIJA	31.12. 2019.	%	30.06.2020.	%	Indeks 2020/19
2. Gubitak tekuće godine	493.133	16,1	259.776	9,2	52,7
B. REZERVISANJA, ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE I RAZGRANIČENI PRIHODI	0	0,0	0	0,0	0,0
V. OBAVEZE	33.950	1,1	45.358	1,6	133,6
I - Dugoročne obaveze	0	0,0	0	0,0	0,0
II - Kratkoročne obaveze	33.950	1,1	45.358	1,6	133,6
G. POSLOVNA PASIVA	3.059.118	100,0	2.810.608	100,0	91,9
D. VANBILANSNA PASIVA	0	0,0	0	0,0	0,0
Đ. UKUPNA PASIVA	3.059.118	100,0	2.810.608	100,0	91,9

Izvor: Bilans stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Vrijednost poslovne aktive i pasive, sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, iznosila je 2.810.608 KM i manja je za 248.510 KM ili 8,1%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2019. godine.

U strukturi poslovne aktive, stalna sredstva učestvovala su sa 39,9%, a tekuća sredstva sa 60,1%. Dugoročni finansijski plasmani učestvovali su sa 89,3% u strukturi stalnih sredstava, a odnosili su se na ulaganja u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju - obveznice Republike Srpske (1.000.000 KM). Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine učestvovala su sa 8,5%, a nematerijalna sredstva sa 2,2% u stalnim sredstvima. U strukturi tekućih sredstava, finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha učestvovala su sa 54,6% (922.846 KM), oročeni depoziti sa 20,7% (350.000 KM), gotovina sa 20,6% (347.985 KM), dok su ostale pozicije zajedno učestvovala sa 4,1% (69.279 KM).

U poslovnoj pasivi kapital je učestvovao sa 98,4%, a obaveze sa 1,6%. Kapital je iznosio 2.765.250 KM i bio je manji od akcionarskog kapitala za iznos ostvarenog gubitka do visine kapitala (1.634.412 KM) i za iznos nerealizovanih gubitaka po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju (338 KM). Obaveze su iznosile 45.358 KM.

U narednoj tabeli prikazana je skraćena šema bilansa uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, za prvo polugodište 2019. godine i prvo polugodište 2020. godine.

Tabela 26: Bilans uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

(u KM)

POZICIJA	30.06.2019.	%	30.06.2020.	%	Indeks 2020/19
A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI					
I - Poslovni prihodi	12.191	12,5	79.226	77,7	649,9
II - Poslovni rashodi	320.005	100,0	341.205	94,3	106,6
B. POSLOVNI DOBITAK	0		0		0,0
V. POSLOVNI GUBITAK	307.814		261.979		85,1
G. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
I - Finansijski prihodi	28.301	28,9	22.715	22,3	80,3
II - Finansijski rashodi	14	0,0	3	0,0	21,4
D. DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI	0		0		0,0
Đ. GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI	279.527		239.267		85,6
E. OSTALI PRIHODI I RASHODI					
I - Ostali prihodi	1.588	1,6	0	0,0	0,0
II - Ostali rashodi	0	0,0	0	0,0	0,0
Ž. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA	1.588		0		0,0
Z. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA	0		0		0,0
I. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE	0		0		0,0

POZICIJA	30.06.2019.	%	30.06.2020.	%	Indeks 2020/19
I - Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	55.804	57,0	0	0,0	0,0
II - Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	0	0,0	20.509	5,7	0,0
J. DOBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE	55.804		0		0,0
K. GUBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE	0		20.509		0,0
L. NETO DOBITAK I NETO GUBITAK PERIODA					
I - Neto dobitak perioda	0		0		0,0
II - Neto gubitak perioda	222.135		259.776		116,9
UKUPNI PRIHODI	97.884	100,0	101.941	100,0	104,1
UKUPNI RASHODI	320.019	100,0	361.717	100,0	113,0

Izvor: Finansijski izvještaji društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Ukupni prihodi, u prvom polugodištu 2020. godine, su iznosili 101.941 KM, a u okviru kojih su poslovni prihodi (prihodi od ulaznih naknada i naknada za upravljanje) učestvovali sa 77,7% i finansijski prihodi (prihodi od kamata) sa 22,3%.

Ukupni rashodi su iznosili 361.717 KM, a činili su ih poslovni rashodi u iznosu od 341.205 KM ili 94,3%, rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (ulaganja u udjele otvorenih investicionih fondova) u iznosu od 20.509 KM ili 5,7% i finansijski rashodi u iznosu koji nema materijalnu značajnost. Poslovni rashodi su proistekli iz troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u iznosu od 195.574 KM (57,3% poslovnih rashoda), nematerijalnih troškova u iznosu od 41.501 KM (12,2 % poslovnih rashoda), te troškova materijala, amortizacije, troškova proizvodnih usluga i troškova poreza i doprinosa u iznosu od 104.130 KM (30,5% poslovnih rashoda).

Neto rezultat perioda je gubitak u iznosu od 259.776 KM, i veći je za 16,9%, u odnosu na isti period prošle godine.

3.1.2. Dobrovoljni penzijski fond

U okviru djelatnosti dobrovoljnog penzijskog osiguranja, organizovan je jedan dobrovoljni penzijski fond, a to je: Evropski dobrovoljni penzijski fond Banja Luka. Ovim fondom upravlja Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka. Fond je organizovan, kao otvoreni dobrovoljni penzijski fond, radi prikupljanja novčanih sredstava dobrovoljnom uplatom penzijskog doprinosa od strane obveznika uplate i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine.

Sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, ukupan broj aktivnih članova fonda bio je 28.306. Od ukupnog broja aktivnih članova, 99,9% je pristupilo dobrovoljnom penzijskom fondu putem penzijskih planova, pri čemu je putem penzijskih planova javnih preduzeća i javnih institucija pristupilo 96% ukupno aktivnih članova fonda. Prosječna starost članova dobrovoljnog penzijskog fonda bila je oko 46 godina.

U narednoj tabeli prikazan je skraćena šema bilansa stanja dobrovoljnog penzijskog fonda, sa stanjem na dan 31.12.2019. i 30.06.2020. godine.

Tabela 27: Bilans stanja dobrovoljnog penzijskog fonda

POZICIJA	31.12.2019.	%	30.06.2020.	%	(u KM)
A. UKUPNA IMOVINA	1.621.532	100,0	4.436.766	100,0	
I - Gotovina	92.251	5,7	882.106	19,9	
II -Ulaganja fonda	1.521.022	93,8	3.507.244	79,0	

III - Potraživanja	1.193	0,1	27.677	0,6
IV- Odložena poreska sredstva	0	0,0	0	0,0
V- Aktivna vremenska razgraničenja	7.066	0,4	19.739	0,4
B. OBAVEZE	14.247	100,0	32.787	100,0
I - Obaveze po osnovu poslovanja fonda	9.590	67,3	0	0,0
II - Obaveze po osnovu troškova poslovanja	230	1,6	583	1,8
III - Obaveze prema društvu za upravljanje	4.428	31,1	17.844	54,4
IV - Kratkoročne finansijske obaveze	0	0,0	0	0,0
V - Dugoročne obaveze	0	0,0	0	0,0
VI - Ostale obaveze fonda	0	0,0	0	0,0
VII - Odložene poreske obaveze	0	0,0	0	0,0
VIII - Pasivna vremenska razgraničenja	0	0,0	0	0,0
IX - Obaveze po osnovu članstva	0	0,0	14.360	43,8
V. NETO IMOVINA FONDA	1.607.284		4.403.979	
G. KAPITAL	1.607.284		4.403.979	
I - Osnovni kapital	1.571.841		4.420.851	
II - Kapitalne rezerve	0		0	
III - Revalorizacione rezerve	31.927		-17.206	
IV - Rezerve iz dobiti	0		0	
V - Neraspoređena dobit	3.517		3.517	
1. Neraspoređena dobit ranijih godina	738		3.517	
2. Neraspoređena dobit tekuće godine	2.779		0	
VI - Nepokriveni gubitak	0		3.183	
1. Nepokriveni gubitak ranijih godina	0		0	
2. Nepokriveni gubitak tekuće godine	0		3.183	
VII - Nerealizovani dobitak/gubitak	0		0	
D. BROJ EMITOVANIH AKCIJA/UDJELA	153.513,6946396		428.754,3502268	
Đ. NETO IMOVINA PO UDJELU/AKCIJE	10,46997		10,27157	
E. VANBILANSNE EVIDENCIJE				

Izvor: Finansijski izvještaji dobrovoljnog penzijskog fonda

Sa stanjem na dan 30.06.2020. godine, ukupna imovina dobrovoljnog penzijskog fonda iznosila je 4.436.766 KM, i veća je za 2,7 puta, u odnosu na stanje na isti dan prethodne godine. U strukturi ukupne imovine dobrovoljnog penzijskog fonda najznačajnije učešće su imala ulaganja fonda u hartije od vrijednosti (obveznice Republike Srpske) i u depozite.

Sa druge strane, ukupne obaveze su iznosile 32.787 KM, a u kojima su obaveze prema društvu za upravljanje učestvovala sa 54,4%, obaveze po osnovu članstva 43,8%, i obaveze po osnovu troškova poslovanja sa 1,8%.

Neto vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda iznosila je 4.403.979 KM. Broj emitovanih udjela tj. broj upisanih obračunskih jedinica iznosio je 428.754,3502268, a neto vrijednost po udjelu 10,27157 KM.⁵ Stopa prinosa na neto imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda u izvještajnom periodu iznosila je -3,78097%.

⁵ Vrijednost obračunske jedinice fonda na dan vrednovanja utvrđuje se dijeljenjem vrijednosti neto imovine fonda sa ukupnim brojem obračunskih jedinica. Ukupan broj obračunskih jedinica fonda, na dan vrednovanja, izračunava se na način da se broj obračunskih jedinica od poslednjeg dana za koji je obračunata vrijednost obračunske jedinice fonda, uveća za broj obračunskih jedinica koji je dobijen evidentiranjem obračunskih jedinica na individualne račune članova fonda na osnovu zaprimljenih uplata, te umanji za broj obračunskih jedinica koji je dobijen prestankom članstva na dan vrednovanja.

U narednoj tabeli prikazana je šema skraćenog bilansa uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda, za prvo polugodište 2019. godine i prvo polugodište 2020. godine.

Tabela 28: Bilans uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda

POZICIJA	(u KM)	
	30.06.2019.	30.06.2020.
A. REALIZOVANI PRIHODI I RASHODI		
I - Poslovni prihodi	7.365	25.559
II - Realizovani dobitak		
III - Poslovni rashodi	5.670	28.742
IV - Realizovani gubitak		
V - Realizovani dobitak/gubitak		
1. Realizovani dobitak	1.694	
2. Realizovani gubitak		3.183
VI - Finansijski prihodi		
VII - Finansijski rashodi		
B. REALIZOVANI DOBITAK / GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		
I - Realizovani dobitak prije oporezivanja	1.694	
II - Realizovani gubitak prije oporezivanja		3.183
V. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT		
G. REALIZOVANI DOBITAK / GUBITAK POSLIJE OPOREZIVANJA		
I - Realizovani dobitak poslije oporezivanja	1.694	
II - Realizovani gubitak poslije oporezivanja		3.183
D. NEREALIZOVANI DOBICI I GUBICI		
I - Nerealizovani dobitci	12.452	
II - Nerealizovani gubici		49.133
Đ.UKUPNI NEREALIZOVANI DOBITI (GUBICI) FONDA		0
1. Ukupni nerealizovani dobitak	12.452	
2. Ukupni nerealizovani gubitak		49.133
E. POVEĆANJE (SMANJENJE) NETO IMOVINE OD POSLOVANJA FONDA		
1. Povećanje neto imovine fonda	14.146	
2. Smanjenje neto imovine fonda		52.316

Izvor: Finansijski izvještaji dobrovoljnog penzijskog fonda

Povećanje poslovnih prihoda je rezultat povećanja iznosa iskazanih u okviru prihoda od kamata na obveznice i depozite, te prihoda od dividendi i amortizacije diskonta (obveznice). U strukturi poslovnih rashoda najznačajnije učešće je imao iznos naknade društvu za upravljanje (90%). Pored realizovanog gubitka, koji je iznosio 3.183 KM, ostvaren je i nerealizovani gubitak u iznosu od 49.133 KM, tako da je ukupno smanjenje neto imovine od poslovanja fonda iznosilo 52.316 KM.